Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving

Nu en in de toekomst

Jaarstukken 2024

’s-Hertogenbosch, maart 2025

Flynth Audit B.V.
geheel document digitaal
gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
J.S. 26 maart 2025

Omgevingsdienst Brabant Noord

Voorwoord

Geachte bestuurders, raads- en statenleden,

Voor u liggen de jaarstukken van de Omgevingsdienst Brabant Noord, de inhoudelijke en financiële verantwoording van het begrotingsjaar 2024.

Al een paar jaar open ik het voorwoord met actuele ontwikkelingen om ons heen. Daarbij zien we een grote dynamiek op ons werkveld. Dit geeft uitdagingen voor onze organisatie en medewerkers. Maar ook de maatschappelijke ontwikkelingen raken ons als organisatie. Politieke en economische onrust hebben een indirect effect zoals prijsstijgingen maar ook een polarisatie in de maatschappij. Binnen onze organisatie is de laatste jaren een veilige werkomgeving een belangrijk speerpunt waarbij we een open cultuur voorstaan waarin we zaken met elkaar bespreken met respect voor iedere medewerker.

In 2024 zijn de landelijke verkiezingen geweest. De uitslag van de verkiezingen was misschien niet verrassend, de gevolgen des te meer. De hoop was gevestigd op een daadkrachtig kabinet die een aantal crisissen vlot zou trekken. De meest relevante voor ons werkveld is uiteraard de 'Stikstofcrisis'. In 2024 heeft het kabinetsbeleid nog niet geleid tot een duidelijk handelingsperspectief. Hierdoor liepen werkvoorraden op, kunnen wettelijke termijnen niet worden gehaald en moesten aanvragers worden teleurgesteld. Inmiddels zijn vele ondernemers met name in de agrarische sector onbedoeld illegaal actief, met name door de recente uitspraak in december. Een scenario waar niemand gelukkig mee is. Het zijn onze collega's die dagelijks geconfronteerd worden met de frustraties en daarmee gepaard gaande emoties van getroffen ondernemers. Ik heb veel respect voor de wijze waar ze hiermee om gaan.

Behalve de stikstofproblematiek worden andere milieubelastende ontwikkelingen steeds meer manifest. Te denken aan de kwaliteit van het oppervlaktewater, ZZS en het dreigende drinkwatertekort.

We hebben ook positieve ervaringen opgedaan. Zo is het IBP-VTH verbetertraject afgerond. Een belangrijk onderdeel daarvan zijn de vastgestelde robuustheidscriteria. Wij zijn een van de twee omgevingsdiensten die in de screening als robuust zijn gekwalificeerd. Dat is een prachtige prestatie. Daar ben ik trots op.

Het afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van tal van andere ontwikkelingen, die verderop in het jaarverslag nader toegelicht worden. De krapte op de arbeidsmarkt blijft aanhouden en daarmee ook de druk die deze ontwikkeling uitoefent op onze organisatie. Dat is niet anders dan in 2023. Door ons HR-beleid op deze krapte in te richten, zelf personeel op te leiden en nieuwe medewerkers ervaring op te laten doen op complexe dossiers hebben wij hier ook het afgelopen jaar op ingespeeld en hebben we intern weer een eigen opleiding gestart. Niettemin zal dit thema ook de komende jaren nog extra aandacht vragen.

Op 1 januari 2024 was het dan echt het moment dat de Omgevingswet is ingegaan. De ODBN was er zogezegd klaar voor. Ondanks dat, hadden we per 1 januari een team klaar staan die alle zich voordoende 'kinderziekten' prioriteit konden geven. Alles overziend kunnen we met terugwerkende kracht stellen dat de problematiek tot nu toe is meegevallen. Uiteraard zijn er heel 2024 nog wel nieuwe uitdagingen naar voren gekomen, maar geen onoverkomelijke problemen.

Het kunnen realiseren van de begrote omzet was een grote uitdaging die we niet helemaal waar hebben kunnen maken. We hebben in de eerste en tweede burap de achterblijvende omzet in een bandbreedte geduid en inhoudelijk toegelicht. In de laatste vier maanden van 2024 is een grote inhaalslag gemaakt. Daarmee hebben we zelfs het minst negatieve scenario positief overtroffen en kunnen toch een positief jaarrekeningresultaat presenteren. Relevant in deze om te vermelden is dat de rentebaten en de begrotingsruimte die we in 2025 hebben vertaald in een forse tariefsverlaging, mede het resultaat van 2024 hebben bepaald.

Ondanks alle uitdagingen sluiten we 2024 met een positief resultaat af. We zijn trots op onze medewerkers dat wij dit doel gezamenlijk hebben kunnen realiseren. Maar bovenal zijn wij natuurlijk trots dat we ook het afgelopen jaar weer een stevige bijdrage hebben kunnen leveren aan een gezond en veilig Brabant. Dat is de kern van ons werk.

De onzekerheid in ons werk en in onze leefomgeving is en blijft ook de komende jaren groot. Samen met onze opdrachtgevers zorgen wij ervoor dat de ODBN een gezonde en effectieve organisatie blijft. Dat kunnen we alleen bereiken door ons te blijven innoveren, in nauwe samenspraak met onze deelnemers. De uitdagingen waar wij gezamenlijk voor staan vragen om een dergelijk breed gedragen koers.

Afsluitend willen we onze dank uitspreken aan onze opdrachtgevers voor het vertrouwen dat zij het afgelopen jaar in ons hebben gesteld. We hebben elkaar hard nodig om ook de komende jaren onze invloed op een schone, veilige en duurzame leefomgeving uit te kunnen blijven oefenen en waar mogelijk te vergroten. Door de onlangs opgeleverde analyse van de kwaliteitscriteria blijkt dat de ODBN voldoet aan de voor haar relevante eisen. Wij zijn er klaar voor!!!

Jan Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

Inhoud

Voorwoord			2
Inleiding			6
Financiële samenvatting			8
I.	**Jaarverslag 2024**		**12**
1	**Programmaverantwoording**		**14**
	1.1	Regionale Dienstverlening en Collectieve Ontwikkelingen	15
	1.2	Individuele Dienstverlening	23
	1.3	Bedrijfsvoering	35
2.	**Paragrafen**		**40**
	2.1	Paragraaf Weerstandsvermogen & Risicobeheersing	40
	2.2	Paragraaf Financiering	45
	2.3	Paragraaf Bedrijfsvoering	48
	2.4	Paragraaf Wet open overheid	59
	2.5	Paragraaf Verbonden Partijen	60
	2.6	Niet van toepassing zijnde paragrafen	63
II.	**Jaarrekening 2024**		**64**
3.	**Overzicht**		**66**
	3.1	Balans per 31 december 2024	66
	3.2	Baten en lasten	68
	3.3	Recapitulatie resultaat	69
	3.4	Onderverdeling lasten naar overhead en programma's	70
	3.5	Tarief op basis van nacalculatie	71
4.	**Toelichting**		**72**
	4.1	Waarderingsgrondslagen jaarrekening	72
	4.2	Toelichting op de balans per 31 december	78
	4.3.	Niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen	90
	4.4	Toelichting op baten en lasten 2024	91
	4.5	Incidentele baten en lasten	99
	4.6	Financieel overzicht per taakbeeld BBV	104
	4.7	Overzicht aanwending post onvoorzien	104
	4.8	Declarabiliteit	104
	4.9	EMU-saldo	105
	4.10	Wet Normering Topinkomens (WNT)	106
	4.11	Bijdrage deelnemers	112
5.	**Sisa Verantwoording**		**114**
6.	**Rechtmatigheidsverklaring van het bestuur**		**116**
7.	**Controleverklaring van de accountant (concept)**		**118**
III.	**Bijlagen**		**120**
1.	Risico inventarisatie		122

Inleiding

De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) is een gemeenschappelijke regeling en voert haar taken uit voor 11 overheden: 10 gemeenten en de provincie Noord-Brabant (onze deelnemers). Noordoost-Brabant is het belangrijkste werkgebied van de ODBN. Vanuit het kantoor in 's-Hertogenbosch werken ruim 300 collega's dagelijks aan een schone, duurzame en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst. Dat is onze **missie**.

Bij de ODBN werken uitvoeringsexperts op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving en diverse specialismen zoals geluid, bodem, asbest, natuur, omgevingsveiligheid, luchtkwaliteit, geur, water en mest. Ook heeft de ODBN op de genoemde terreinen een adviserende taak en wordt gewerkt aan innovatie en ontwikkeling. De taak rondom de groene wetten voert de ODBN voor heel Brabant uit.

Onze leefomgeving is divers en een actueel thema voor elke inwoner en ondernemer. Als deskundige uitvoeringsorganisatie signaleren en agenderen we de voortdurende veranderingen in onze leefomgeving. Dit betekent doorlopende ontwikkeling en vernieuwing van ons werk. Onze deskundige medewerkers op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) werken binnen de kaders van de wetten van milieu, natuurbescherming, bouwen en wonen. Zo kunnen we de gemeenten in Noordoost Brabant en de provincie Brabant professioneel en met kennis van zaken adviseren. De ODBN richt zich op samenwerking; binnen de eigen organisatie, met gemeenten, de provincie en andere relevante organisaties. Gemeenten en de provincie voelen zich als eigenaar en als opdrachtgever betrokken. Dat is onze **visie**.

Als ODBN zijn we primair een uitvoeringsorganisatie van VTH-taken. We streven naar continue verbetering van de kwaliteit en investeren in de deskundigheid van onze medewerkers, ons belangrijkste kapitaal. Naast de uitvoering van VTH-taken adviseren wij steeds meer over de effecten van beleid in de praktijk. Door ons werk zien we wat er in de leefomgeving gebeurt. Ook Brabant breed en landelijk dragen we onze expertise uit en staat onze leefomgeving in Brabant Noord centraal. Kortom, onze **ambitie** is:

"De ODBN is dé deskundige uitvoerder op het terrein van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Vanuit onze kennis van de praktijk adviseren wij over milieu en natuur en de uitvoerbaarheid en effecten van beleid."

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit een jaarverslag (de programmaverantwoording) en uit een jaarrekening (de financiële verantwoording). Met de jaarstukken legt het bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid en beheer in het afgelopen jaar.

Als eerste leest u de **financiële samenvatting** van de jaarstukken 2024. Hierin wordt een korte toelichting opgenomen op het gerealiseerde resultaat, een verklaring van het resultaat met de belangrijkste afwijkingen en de eventuele voorstellen voor budgetoverhevelingen.

In hoofdstuk I treft u het **jaarverslag** aan. Dit jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording waarbij wordt toegelicht of de destijds in de (primaire) begroting opgenomen voornemens al dan niet zijn gerealiseerd. In het tweede gedeelte van het jaarverslag wordt ingegaan op de verplicht voorgeschreven paragrafen, uiteraard voor zover deze van toepassing zijn op de ODBN.

In hoofdstuk II vindt u de **financiële jaarrekening**. Deze omvat een totaaloverzicht van de balans per 31 december 2024 en de baten en lasten over 2024. Beide onderdelen zijn daarbij voorzien van een toelichting en de daarbij voorgeschreven bijlagen.

Financiële samenvatting

Het jaar 2024 is afgerond en daarmee wordt de jaarrekening van de ODBN opgemaakt. Het financiële jaar sluit met een positief resultaat van € 959.000. Voor een uitgebreide toelichting op de verschillende onderdelen verwijzen wij u graag naar de toelichting op de baten en lasten in paragraaf 4.4. In onderstaande tabel is een financiële samenvatting gepresenteerd.

OMSCHRIJVING | BEDRAGEN X €1.000	RESULTAAT	
Gereserveerde middelen na 2e bestuursrapportage	2.429	V
Individuele dienstverlening	-2.586	N
Lasten Regionale dienstverlening	188	V
Dotatie voorziening Voorste Heide	-200	N
Omzet Regionale dienstverlening	40	V
Lonen en inhuur	1.321	V
Verlof en spaaruren	32	V
Bedrijfsvoering	-242	N
Rentebaten	100	V
Stelpost onvoorzien	100	V
RESULTAAT VOOR MUTATIES RESERVES	**1.182**	**V**
Reserves	-222	N
TOTAAL VOORDELIG SALDO	**959**	**V**

In de tweede bestuursrapportage van 2024 is een bandbreedte afgegeven over het verwachte resultaat van € 600.000 negatief tot € 300.000 positief. Dit resultaat werd met name veroorzaakt doordat we een nadeel op de omzet verwachten voor basis- en (overige) verzoektaken. In de laatste 4 maanden hebben we een grote inhaalslag gemaakt waardoor we het minst negatieve scenario positief overtroffen hebben.

In de bestuursrapportage is ook de verwachting uitgesproken dat wij een voordeel zien op de loonsom. Doordat we relatief veel nieuwe aanwas in de organisatie hebben, zien we een voordeel tussen de begrote loonkosten per fte en de daadwerkelijke loonkosten per fte. Dit structureel voordeel is in de begroting 2025 verrekend in het nieuwe tarief. Nieuwe medewerkers met relatief weinig ervaring worden namelijk ingeschaald in een lagere loonschaal of in een lagere trede van de loonschaal.

Als laatste meldden we in de tweede burap een verwacht voordeel op de bedrijfsvoering. Hierop is de begroting ook aangepast. Dit voordeel is te optimistisch gebleken.

Desondanks presenteren we een veel positiever resultaat dan we de voorziene bandbreedte. Het jaar sluit bijna € 700.000 positiever dan het meest positieve scenario deed vermoeden. Totaal afwijking t.o.v. de begroting is 2,7% t.o.v. van de nullijn.

De gemiddelde declarabiliteit ligt met 1.261 uren onder de norm van 1.301,6 uren per medewerker terwijl de productiviteit op 1.390 uren ligt. Enerzijds zien we dat de druk op de arbeidsmarkt onverminderd hoog blijft en dat we hierdoor veel tijd kwijt zijn aan het inwerken van nieuwe medewerkers. Dit gaat ten koste van de declarabiliteit van de nieuwe medewerker, maar ook van de declarabiliteit van de medewerkers die de nieuwe medewerkers inwerken. Anderzijds zien we dat we meer werkzaamheden dan genormeerd verrichten voor onze leefomgeving welke niet altijd een relatie hebben met een financieringsbron.

Bij de bestuursrapportage gingen we nog uit van een lagere omzet op de individuele dienstverlening van € 4.070.000 tot € 2.970.000. Deze prognose is gemaakt op basis van ervaringsgegevens over 2023 waar in het laatste kwartaal een beperkte stijging van de declarabiliteit te zien is. In de laatste vier maanden van 2024 is echter een grote inhaalslag gemaakt. Daarmee hebben we zelfs het minst negatieve scenario positief overtroffen. De omzet van de individuele dienstverlening is over 2024 € 2.586.000 lager dan begroot. Hier tegenover staat een grotere inzet op de projecten van beide specifieke uitkeringen. Dit leidt tot een hogere omzet in het programma regionale dienstverlening van € 188.000.
De voorziening van voormalig stortplaats Voorste Heide geeft een nadeel van € 200.000. Dit is de uitkomst van de zogenaamde 'RINAS' berekening, die het noodzakelijke doelvermogen berekend voor het eeuwigdurend onderhoud verontreinigde gebieden. Dit was ook zo voorzien in de bestuursrapportage.

Het verwachte voordeel op de lonen heeft zich ook voorgedaan. Dit wordt veroorzaakt door ruimte tussen de begroting en de daadwerkelijke inschaling van medewerkers, maar ook door vacatureruimte in de organisatie. Het uiteindelijke voordeel komt met € 1.321.000 hoger uit dan de verwachte bandbreedte. In de tweede burap gingen we nog uit van extra lasten indien meer omzet gerealiseerd zou worden. Door een hogere declarabiliteit in het laatste kwartaal is de extra omzet voornamelijk gerealiseerd door eigen medewerkers.

Sinds de jaarrekeningen van 2021 hebben we een financiële verplichting opgenomen op de balans voor het resterende saldo verlof- en spaaruren Conform het Besluit Begroting en Verantwoording. Daarnaast is er de financiële verplichting geactualiseerd voor het resterende spaarurensaldo. Dit heeft geleid tot een vrijval.
Ten opzichte van de bestuursrapportage zijn er nog wat kleine verschillen ontstaan in de bedrijfsvoering. Alle overige mutaties middelen elkaar uit.

Als laatste willen we nog een nuancering op bovenstaande cijfers geven. Op sommige onderdelen zijn de afwijkingen die hierboven gepresenteerd substantieel, echter deze staan in verband met elkaar. Wanneer de omzet niet gehaald wordt doordat o.a. de bezetting lager was dan benodigd, ontstaat er tevens een voordeel op de loonsom. Daardoor is het logisch dat bepaalde ontwikkelingen zich deels uitmiddelen in het resultaat.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

I Jaarverslag 2024

1 Programmaverantwoording

De programmabegroting van de ODBN voor 2024 onderscheidt 3 programma's die in de jaarstukken verantwoord worden. Dezelfde volgorde wordt aangehouden in het voorliggende jaarverslag. Het gaat hierbij om de volgende indeling:

1. Regionale dienstverlening en Collectieve Ontwikkelingen
2. Individuele Dienstverlening
3. Bedrijfsvoering

Gedurende het jaar stellen wij diverse uitgebreide rapportages op waarin we verantwoording afleggen aan de individuele deelnemers over de voortgang van onze opdrachten. Daarom gaan we in de jaarstukken niet in op de situatie per deelnemer, maar zoomen we uit op de resultaten van de organisatie als geheel over het afgelopen jaar. We blikken terug op de belangrijkste ontwikkelingen uit 2023 en de realisatie ten opzichte van de begroting.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

1.1 Regionale Dienstverlening en Collectieve Ontwikkelingen

Inhoud programma

De ODBN voert meerdere regionale programma's uit. Hierbij gaat het telkens om programma's met meer dan één opdrachtgever. De volgende onderwerpen maken onderdeel uit van het regionale programma:

- Collectieve taken
- Samen Sterk in Brabant
- Overige regionale werkzaamheden (voormalig RMB)
  - Sanering verkeerslawaai (ISV)
  - Klachtenregeling/ crisispiket
  - Beheer en nazorg (voormalige) stortplaatsen

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
Omgevingswet	1 januari 2024	
Nadere regelgeving	1 januari 2024	

Wat willen we bereiken?

In het programma Regionale Dienstverlening werkt de ODBN samen met haar deelnemers aan de regionale ontwikkelingen en de voorbereiding en vertaling van beleidsmatige en maatschappelijke ontwikkelingen, zodat deze in de taakuitvoering binnen het programma Individuele Dienstverlening kunnen worden uitgevoerd.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2024?

Terugblik ontwikkelprogramma 2024

Door team Innovatie en Ontwikkeling is voor 2024 het Ontwikkelprogramma 2024 opgesteld. Daarin zijn 9 thema's benoemd, waar de ambitie was om – door middel van activiteiten en/of projecten – de ODBN verder te ontwikkelen of innoveren. De keuze voor deze thema's is afgestemd met het Regionaal Strategisch Platform, waarin alle deelnemers zijn vertegenwoordigd. De activiteiten uit het ontwikkelprogramma zijn grotendeels gefinancierd uit de collectieve taken. Daarnaast werd voor sommige activiteiten gebruik gemaakt van ROK7-middelen (een budget uit het gemeentelijk werkprogramma) en incidentele middelen, namelijk de SPUK IBP subsidie. Dit is een subsidie die door het Ministerie van I&W is verstrekt om financiële middelen ter beschikking te stellen aan omgevingsdiensten ter uitvoering van het interbestuurlijk programma VTH.

In 2024 stonden negen thema's centraal in het Ontwikkelprogramma: Omgevingswet, agrarisch, industrie, bodem, water, energie, informatiegestuurd werken, strafrecht en externe veiligheid. De thema's Omgevingswet, water en energie worden hieronder in een aparte paragraaf toegelicht, zoals ook in de eerdere P&C-documenten is gebeurd. In deze inleidende paragraaf besteden we aanvullend alleen aandacht aan de thema's die hieronder niet besproken worden in een aparte paragraaf.

Binnen het thema Industrie is in 2024 de focus gelegd op risicorelevante bedrijven, ketenaanpak en circulaire economie. Voor risicorelevante bedrijven is actief deelgenomen aan het Brabants Platform en interne toezichthouders kregen bijscholing over de interventiemethodiek. Dit is een specifieke manier van toezichthouden die we toepassen bij risicorelevante bedrijven. Een coördinator is aangesteld als aanspreekpunt en het jaarplan en strategisch raamwerk zijn geüpdatet, in samenwerking met de Veiligheidsregio Brabant Noord. Voor de ketenaanpak werd een projectmatige aanpak uitgewerkt, samen met onze partners, en de planning van ketenprojecten werd verbeterd. De ketenprojecten waren in 2024 gericht op transportcontroles (pijler afval en bodem) en vastgoedhandelaren (pijler asbest). Aan het thema circulaire economie is dit jaar voor het eerst specifieke aandacht gegeven binnen de ODBN, maar ook extern door daar informatie over op te nemen op onze website. Daarnaast zijn de voorbereidingen getroffen voor een meerjarige provinciale opdracht om circulaire economie te stimuleren en in te bedden bij de omgevingsdiensten. Via ons VTH-instrumentarium willen wij de transitie naar een circulaire economie ondersteunen door circulaire bedrijfsvoering bij bedrijven te stimuleren. Tegelijk dragen we op deze manier bij aan het behalen van de circulaire ambities van onze deelnemers.

Vanuit de collectieve taken is verder voor het eerst ook aandacht besteed aan de specialismen bodem, asbest en externe veiligheid. Voor asbest werd met ondersteuning van I&O gewerkt aan de notitie 'asbest- en slooptaken ODBN 2024-2028'. Dit beschrijft de wijze waarop de ODBN uitvoering geeft aan de wettelijke taken bij sloop en asbest en welke keuzes we hebben gemaakt om dit effectief en efficiënt uit te voeren. Een vergelijkbaar traject is gestart voor bodem.
Voor externe veiligheid lag de focus op het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV). ODNL stelde twee opdrachten beschikbaar voor het controleren en valideren van het REV. Hierdoor zijn vier Risicovolle Activiteiten weer up-to-date. Ook konden we dankzij de subsidie een automatische koppeling maken tussen het REV en ons zaaksysteem. I&O heeft daarbij een coördinerende rol gepakt en heeft ondersteund bij het scherp krijgen van de actiepunten.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

Binnen het thema informatiegestuurd werken zijn in 2024 belangrijke stappen gezet om het structureel in te bedden binnen de ODBN. Er is een evaluatie uitgevoerd van het risicomodel voor toezicht, wat leidde tot verdere doorontwikkeling. Een diertabel-applicatie is opgeleverd, een gemakkelijke tool waarmee onze medewerkers emissies van fijnstof, ammoniak en geur kunnen berekenen en opslaan. Ook is een aanpak uitgewerkt om overstijgende gegevens per milieubelastende activiteit (MBA) vast te leggen, in lijn met de landelijke afspraken. Een methodiek voor registratie binnen het zaaksysteem werd ontwikkeld en de registratie van MBA's is gestart. Ten slotte werd gestart met het opstellen van een datastrategie. De definitieve vaststelling en implementatie daarvan vindt plaats in 2025.

Voor het thema strafrecht ging de meeste aandacht uit naar het LHSO-project, dat als doel had om binnen de ODBN meer aandacht te geven aan de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet (LHSO) en een uniforme toepassing daarvan na te streven. Op verschillende manieren (bijv. door het opstellen van een handreiking LHSO, het instellen van een intern afstemmingsoverleg voor bestuurs- en strafrecht en het opstellen van een leidraad voor veel voorkomende overtredingen) leidde dit project tot verbeteringen. Daarnaast is een rapport opgeleverd over de toepassing van de Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu (BsBm) door de Brabantse omgevingsdiensten.

Werken onder de omgevingswet

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Dit betrof een grote overgang. Door het instellen van een implementatieteam Omgevingswet is deze overgang relatief soepel verlopen. Hierbij werken alle afdelingen van de ODBN integraal samen om problemen tijdig te signaleren en op te lossen. Dit is succesvol en bracht rust in de organisatie. Er zijn kernteams ingericht waarin de inhoud verder vormgegeven werd. Inmiddels is dit overgedragen naar de staande organisatie.

Het speelveld van de ODBN is, zoals verwacht, door de komst van de Omgevingswet complexer geworden. Deze complexiteit werkt door in onze werkprocessen, waardoor deze ook meer inzet vergen. Daarnaast bleek in de praktijk dat regelgeving soms tegenstrijdig is, waardoor er veel overleg nodig was om één heldere lijn te krijgen. Er is in de afgelopen periode extra ingezet op kennisvergaring en afstemming om te zorgen dat zaken inhoudelijk correct worden afgehandeld. Dit heeft extra inzet van medewerkers gevergd.

De werkzaamheden van het implementatieteam en de kernteams Omgevingswet, en de (niet met een zaak samenhangende) uitzoekvragen die rezen na inwerkingtreding van de Omgevingswet, zijn deels bekostigd uit het budget collectieve taken. De totale kosten die, ten laste van het budget collectieve taken, zijn gemaakt voor het zorgvuldig implementeren van de Omgevingswet bedragen ruim € 216.000,-. Deze inzet van uren heeft eraan bijgedragen dat de implementatie van de Omgevingswet soepel is verlopen. Echter, de urenbesteding is vooraf niet in deze mate voorzien. Zoals al als risico is aangekondigd in de tweede Burap, heeft dit ertoe geleid dat het budget dat beschikbaar was voor collectieve taken in 2024 is overschreden. Tegenover deze overschrijding staan geen extra opbrengsten aangezien collectieve taken een vaste bijdrage kent. Ten slotte wordt opgemerkt dat, doordat de medewerkers in 2024 extra inzet op de Omgevingswet hebben moeten plegen, zij minder beschikbaar waren voor de werkprogramma's.

Agrarisch (Transitie Zorgvuldige Veehouderij)

In 2024 bekleedde de ODBN het ambtelijk voorzitterschap van het Agrarisch Platform; de plek waar alle actuele ontwikkelingen in beleid en jurisprudentie gevolgd worden. Hier vindt afstemming plaats over de gevolgen daarvan voor de Brabantse omgevingsdiensten. Er ging in 2024 onder meer aandacht uit naar de ontwikkeling van agrarische vergunningen op basis van doelvoorschriften, het geurbeleid en mestbeleid. Verder is gewerkt aan een handelingsperspectief voor de agrarische vergunningverlening en een herijking van het Endotoxine Toetsingskader. Ook is een start gemaakt met het opstellen van een kader voor het intrekken en actualiseren van vergunningen. Ten slotte leidde de ODBN een landelijk project over luchtwassers, omdat uit onze data bleek dat vaak sprake was van overtredingen. Dit leidde tot een kennisdocument en een nieuwe checklist voor OD-en, met als doel dat toezicht en handhaving eenduidig is. Maar ook tot een aanbeveling aan het ministerie, namelijk om een verplichting vast te stellen voor het opslaan van luchtwasserdata via een cloudoplossing. Dan zou namelijk door OD-en veel effectiever toezicht uitgeoefend kunnen worden.

Zeer Zorgwerkkende Stoffen (ZZS)

ZZS is een thema dat landelijk veel aandacht krijgt. De drie omgevingsdiensten en de provincie Noord-Brabant werken sinds 2019 actief samen om meer inzicht te krijgen in de emissies van ZZS naar zowel lucht, water als bodem. In 2024 was er een tweemaandelijks overleg met de drie omgevingsdiensten en het RIVM. De ODBN participeerde in een onderzoek naar het verbranden van PFAS-houdende grond. Ook voerden we in 2024 extra toezicht uit op ZZS door onze branche- en thema aanpak. Er zijn bedrijven geselecteerd in de afvalverwerking en bij autodemontage, omdat hierbij mogelijke ZZS worden verwacht. Bij de geselecteerde bedrijven werd geïnventariseerd of er daadwerkelijk sprake is van het gebruik van ZZS en of deze ook geëmitteerd worden. Indien dit het geval is, kan een Vermijdings- en Reductieprogramma (VRP) worden gevraagd om de emissies van ZZS naar lucht, water en bodem te minimaliseren. In 2024 zijn 4 VRP's behandeld.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

Energie

Het energietoezicht door de ODBN is in 2024 uitgevoerd vanuit drie opdrachten:

1. het gemeentelijk werkprogramma (onderdelen branche & thema-aanpak en energiebod);
2. de provinciale opdracht 311;
3. de rijksbijdrage vanuit SPUK-THE.

Output en outcome

Voor deze opdrachten zijn in totaal 617 energiecontroles uitgevoerd.
Naast de energiecontroles hebben we ook toegezien op naleving van de rapportageverplichtingen van de informatie- en onderzoeksplicht energiebesparing (IPEB en OPEB). Daarvoor zijn 1.652 bedrijven aangeschreven voor de IPEB en 65 bedrijven voor de OPEB. Inmiddels hebben 2.650 bedrijven een IPEB-rapportage ingediend en zijn 65 OPEB rapportages ontvangen en beoordeeld. Toezicht en handhaving op deze verplichtingen had een sterke piek in 2024. In 2025 wordt de aandacht gevestigd op de voornemens om alsnog te voldoen.

Als verzoektaak hebben wij voor zes gemeenten toegezien op de naleving van de verplichting voor kantoren om energielabel C te hebben. In totaal zijn 365 kantoren, die niet voldeden, aangeschreven. Eind 2024 hebben 222 daarvan voldaan aan de verplichting. De uitvoering bij de overige kantoren (voornamelijk handhaving) loopt door naar 2025. We continueren het besparingspotentieel van voorgaand jaar.

Besteding

Dankzij het aantrekken van extra capaciteit en een laag verzuim binnen het team was de productie hoger dan vooraf gepland. In het gemeentelijk werkprogramma was de overbesteding +10% en voor de opdracht SPUK-THE bedroeg deze +21%. Dat betekent dit dat we binnen SPUK-THE zijn ingelopen op de achterstand, die was ontstaan door een late start. De uitvoering ligt op schema om aan het einde van de SPUK-THE regeling (31-12-2026) op een volledige besteding uit te komen. Voor de provinciale opdracht (incl. de SPUK-THE bijdrage voor provinciale uitvoering) was de besteding lager dan gepland (-23%). Dat komt voornamelijk omdat we de tijdbesteding voor (nieuwe) taken te hoog hadden ingeschat.

Ontwikkeling

In 2024 is geïnvesteerd in de ontwikkeling van dashboards, waardoor we nu een goed realtime inzicht hebben in de realisatie van projecten en uren. Binnen ODNL hebben wij bijgedragen aan de doorontwikkeling van het thema energie binnen ODNL en een landelijke aanpak voor outcome gericht werken.

Water

Waterkwaliteit heeft in 2024 meer aandacht gekregen binnen de organisatie. Een stimulans hiervoor is de naderende KRW-deadline (Kaderrichtlijn water). De ODBN is verantwoordelijk voor het toezicht op indirecte lozingen en daarmee hebben we ook als omgevingsdienst een rol om, via ons toezicht, bij te dragen aan het verbeteren van de waterkwaliteit. De ODBN leidde twee toezichthouders op om specialistische kennis op te doen over zuiveringsprocessen en indirecte lozingen. We hebben de contacten met het waterschap over gezamenlijke controles geïntensiveerd, bijvoorbeeld bij aardbeientrayvelden. Ook is gewerkt aan een gezamenlijke PILOT-aanpak om uit te zoeken waar

bepaalde schadelijke stoffen die aangetroffen worden in het effluent van de rioolwaterzuivering vandaan komen. Dit pilotproject wordt in 2025 verder vormgegeven en uitgevoerd.

ROK VTH / Nieuwe Uitvoerings- en handhavingsstrategie

In 2024 is een omgevingsanalyse opgesteld die helder maakte wat er qua externe ontwikkelingen op de ODBN en haar deelnemers af gaat komen. Vervolgens zijn doelen geformuleerd, gebaseerd op wat we zien aan relevante ontwikkelingen en hoe de ODBN daarop kan reageren. De concept-omgevingsanalyse en doelen zijn in 2024 meningsvormend besproken binnen de ODBN, het RSP en het Algemeen Bestuur. Al deze input is verwerkt en daarmee is de basis gelegd voor een nieuwe Uitvoerings- en handhavingsstrategie voor de ODBN. Deze strategie komt in de plaats van de oude kaders (ROK VV en ROK TH) die aan vernieuwing toe waren. Het is net niet gelukt om die nog in 2024 ter besluitvorming voor te leggen aan het Algemeen Bestuur, maar in februari 2025 zal dit alsnog plaatsvinden. Afsluitend wordt de strategie ook ter vaststelling aan de colleges van de deelnemers voorgelegd.

Samen Sterk in Brabant (SSIB)

Samen Sterk in Brabant (SSiB) is een provincie brede samenwerkingsvorm – onder formeel werkgeverschap van de ODBN – waarin gemeenten, provincie, terrein beherende organisaties, particuliere grondeigenaren, waterschappen en waterwinbedrijven participeren. De ODBN is faciliterend werkgever en ondersteunt de stuurgroep. Samen met het netwerk wordt gewerkt aan een schoon, veilig en groen buitengebied. SSiB handhaaft op zaken als stroperij, wild crossen, afvaldumpingen, het overtreden van de toegangsbepalingen en werkt zoveel mogelijk informatiegestuurd. Bovenop de algemene opdrachten van het SSiB is er in 2024 door 7 stageplaatsen en een traineeship te realiseren extra geïnvesteerd op de versterking van het aantal groene boa's in Brabant. SSiB heeft in 2024 deze werkzaamheden uitgevoerd binnen de bestaande budgetten. SSiB legt jaarlijks zowel financieel als inhoudelijk verantwoording af met een eigen jaarverslag. Zie hiervoor w**ww.ssibbrabant.nl**.

Sanering wegverkeerslawaai (isv)

Samen met de ketenpartners en Bureau Sanering Verkeerslawaai (BSV) zijn nieuwe saneringsonderzoeken en subsidie aanvragen en opgepakt en afgehandeld. In totaal zijn er bij 641 woningen aanpassingen gedaan om wegverkeerslawaai tegen te gaan. Hiernaast is de lijst met "Vergeten woningen" teruggebracht van ruim 400 naar ongeveer 30 woningen.
De inwerkingtreding van de Omgevingswet resulteert in hogere grenswaardes en een verhoogde kans op meer geluidwerende maatregelen. Nadat de Basis Geluid Emissie (BGE) is vastgesteld, zal de impact bepaald worden.

Qua uitvoering lopen we ruim voor op het schema om het volledige saneringsprogramma voor 18 juli 2039 vast te stellen. We verwachten de huidige saneringsvoorraad per eind 2027 verwerkt te hebben.

Milieuklachtencentrale

In 2024 zijn in totaal 3.552 klachten- en incidentmeldingen geregistreerd. In 2023 betroffen dit 4.771 meldingen. Dit is opnieuw een forse daling ten opzichte van vorig jaar. Het totaal aantal meldingen duikt hiermee zelfs onder het niveau voorafgaand aan de piekjaren gedurende de COVID crisis (2020/2021). Dit resultaat is het gevolg van de nieuwe werkwijze rondom de klachtenafhandeling. Administratief medewerkers klachtenafhandeling zijn het voorportaal van de toezichthouders die de milieuklachten verder gericht kunnen afhandelen. Zij behandelen elke klacht zorgvuldig en nemen in haast alle gevallen persoonlijk contact op met de melder. Melders die zich gehoord en begrepen voelen, dienen waarschijnlijk minder snel een nieuwe melding in.

Verder is in samenwerking met de andere omgevingsdiensten in Brabant de nieuwe milieuklachtenapplicatie geïmplementeerd en is de deelnemers de mogelijkheid aangereikt om in te loggen op het systeem waardoor zij zelf de voortgang van de klachtenafhandeling kunnen inzien.

De klachten- en incidentmeldingen kunnen onderverdeeld worden naar 2.312 (bedrijfs-/ MBA-gebonden) meldingen, waarvan 171 meldingen die betrekking hadden op provinciale bedrijven. In 2023 betrof dit aantal 339, waardoor gesteld kan worden dat de forse daling ook hier valt terug te zien. Van alle meldingen hebben milieuklachten verreweg het grootste aandeel (2.127). De overige meldingen betreffen ongewone voorvallen (131), zoals een lekkende tank, of bedrijfsmeldingen (54) waarbij gedacht kan worden aan onderhoud aan een luchtwasser wat tot geuroverlast kan leiden. Het overige deel van de meldingen valt toe te kennen aan SSiB (260) en groene wetten (143) zoals illegale houtkap of soortenbescherming. Tot slot zijn er 837 meldingen na onderzoek doorgestuurd naar gemeenten of andere overheidsinstanties.

Wat heeft het gekost?

PROGRAMMA REGIONALE DIENSTVERLENING EN COLLECTIEVE ONTWIKKELINGEN BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024
Inzet personeel	2.237	2.129	2.711	2.923
Inzet bedrijfsmiddelen	1.438	680	999	1.011
TOTAAL LASTEN	**3.674**	**2.809**	**3.710**	**3.934**
Collectieve taken	853	882	882	882
Samen Sterk in Brabant	2.600	2.758	2.758	2.669
Overige regionale programma's	724	151	1.098	1.228
TOTAAL BATEN	**4.177**	**3.792**	**4.738**	**4.779**
SALDO	**503**	**984**	**1.029**	**844**

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

1.2 Individuele Dienstverlening

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
Omgevingswet	1 januari 2024	
Nadere regelgeving	1 januari 2024	

Wat willen we bereiken?

Als ODBN werken we samen met onze deelnemers en ketenpartners aan een schone, veilige en gezonde leefomgeving, nu en in de toekomst. De ODBN is de uitvoeringsexpert voor onze regio op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. In het programma individuele dienstverlening voeren we hoofdzakelijk de taken uit die onze deelnemers bij ons hebben belegd. De gemeentelijke werkprogramma's en de provinciale opdracht zijn hierbij leidend.

De VTH-taken vormen de vaste kern van ons werk als Omgevingsdienst. Veranderingen in wet- en regelgeving, maatschappelijke ontwikkelingen en wensen van onze deelnemers zorgen voor een continue bijstelling van ons takenpakket. Als ODBN moeten we aandacht hebben voor veranderingen in onze omgeving. Daarbij is de nauwe samenwerking met onze partners en deelnemers onontbeerlijk. Samen kunnen we onze expertise over de fysieke leefomgeving optimaal koppelen aan de lokale situatie.

Wat hebben we daarvoor in 2024 gedaan?

Uitvoering VTH-taken

De VTH-taken op het gebied van Milieubelastende, Natura 2000 en Flora&Fauna activiteiten onder de Omgevingswet vormen de kern van de werkzaamheden van de ODBN. Onze taken bestaan uit de wettelijk verplicht bij ons belegde taken – de zogenoemde basistaken –, de verzoektaken en aanvullende opdrachten (orders). Overige verzoektaken bestaan veelal uit advisering of taken binnen overige vakgebieden (zoals ruimtelijke ordening of slopen). De VTH-verzoektaken en overige verzoektaken kennen (grotendeels) ook een wettelijke grondslag, maar hiervan mogen de deelnemers zelf bepalen of zij deze taken bij de ODBN beleggen. Tot slot voeren we aanvullende opdrachten oftewel orders uit. Dit zijn opdrachten die niet in de reguliere werkprogramma's/ opdracht zijn opgenomen of opdrachten van niet-deelnemers. Maar de gemeentelijke werkprogramma's en de provinciale opdracht vormen de basis van ons werk.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft in een aantal gevallen een wijziging in bevoegd gezag plaatsgevonden. Een aantal bedrijfstypen waarvoor de provincie bevoegd gezag was, is overgegaan naar de gemeente als bevoegd gezag. Deze verschuiving was wat betreft inzet al opgenomen in de werkprogramma's.

Vergunningen

Als ODBN verzorgen we de vergunningverlening op het gebied van milieu voor onze deelnemers. Onder vergunningverlening verstaan we 'het voorbereiden van beschikkingen tot het verlenen, wijzigen, actualiseren, intrekken of weigeren van omgevingsvergunningen voor milieubelastende activiteiten', 'het beoordelen van meldingen en informatieplicht' en 'het opstellen van (maatwerk) voorschriften'. De wijze waarop we invulling geven aan de vergunningverleningstaak is vastgelegd in het Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (ROK-VV en ROK-TH).

In 2024 is een daling van ingekomen vergunningszaken geconstateerd die werd veroorzaakt door de problematiek op agrarisch gebied en doordat eind 2023 relatief veel aanvragen zijn ingediend door de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dit maakt dat 2024 wat betreft aantallen niet representatief is. Aanvragen ingediend voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet dienen onder het oude recht te worden afgehandeld. 2024 heeft dan ook in het teken gestaan van enerzijds het afhandelen van deze procedures die onder het oude recht vallen, anderzijds het afhandelen van procedures die onder de Omgevingswet zijn ingediend. Gezien de vele aanvragen die onder het oude recht zijn ingediend hebben we onze werkwijze hierop aangepast. Onder andere door de spoedeisendheid op casusniveau vast te stellen en door het invoeren van een methodiek om versneld de volledigheid te beoordelen. Helaas zijn er ook aanvragen die door externe omstandigheden niet verder kunnen worden afgehandeld. Hierover zijn wij in contact met de deelnemers.

Binnengekomen nieuwe vergunningszaken	Afgeronde vergunningszaken
1.362	1.117

In totaal zijn er in 2024 1.362 nieuwe vergunningszaken binnengekomen, ten opzichte van 1.968 zaken in 2023. Met 'vergunningszaken' bedoelen we zaken die betrekking hebben op het werk van vergunningverleners (exclusief afhandelen van meldingen en informatieplichten).
Verder zijn er het afgelopen jaar 1.117 vergunningszaken afgerond, ten opzichte van 1.223 zaken in 2023.

Voor de **gemeentelijke opdracht** zijn 433 nieuwe zaken binnengekomen in 2024. Dit is een aanzienlijke daling van zo'n 260 zaken ten opzichte van 2023.

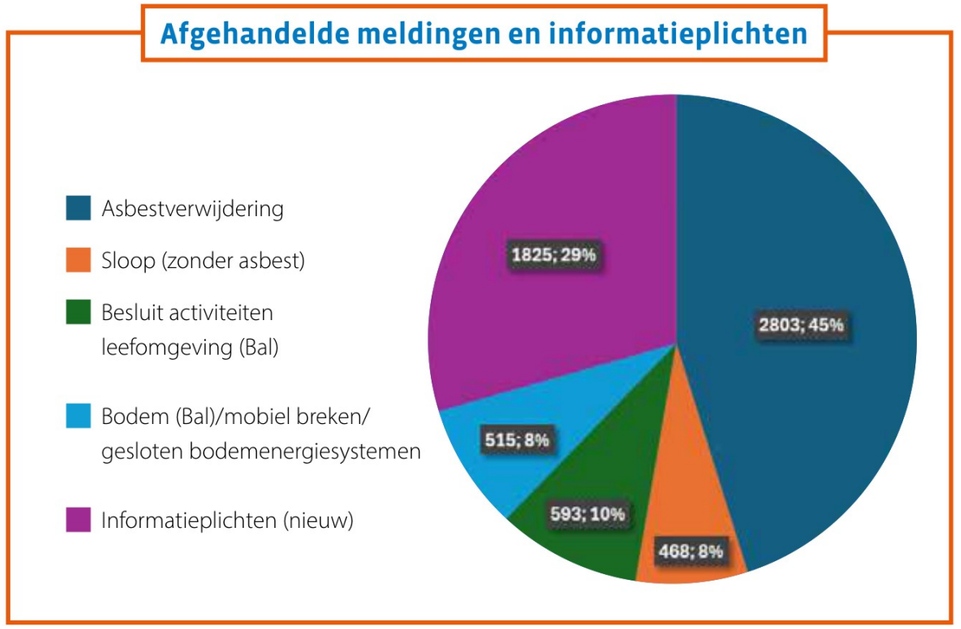
In het kader van de **gemeentelijke opdracht** zijn 341 vergunnings-zaken afgerond in 2024. Dat zijn er zo'n 30 minder dan in 2023. Door de stikstofproblematiek zijn er meerdere aanvragen waar wel inzet op is gepleegd, maar niet volledig konden worden afgehandeld.

Het betreft 929 nieuwe zaken voor de provinciale opdracht. We zien daarbij een afname. In 2024 zijn er 349 zaken minder binnengekomen voor de provinciale opdracht. Voor de **provinciale opdracht** is het aantal milieu-initiatieven met 70 aanvragen gedaald ten opzichte van 2023.

Voor de **provinciale opdracht** zijn 776 afgeronde zaken, waaronder 139 milieuzaken (vergunningverlening grijs) en 637 zaken volgend uit het onderdeel natuur (vergunningverlening groen).

Meldingen en informatieplichten

In 2024 zijn in totaal 6.204 meldingen en informatieplichten afgehandeld. Deze zijn als volgt verdeeld:

Ten opzichte van 2023 is het aantal afgehandelde meldingen met 189 stuks toegenomen. Daarnaast zijn er 1.825 informatieplichten afgehandeld. Deze nieuwe taak, als gevolg van het in werking treden van de Omgevingswet, kent dus een forse omvang. De meldingen asbestverwijdering en sloop (zonder asbest) zijn flink gestegen ten opzichte van 2023, zeker wanneer de gerelateerde informatieplichten daarbij opgeteld worden (1.162 stuks). De aantallen afgehandelde meldingen rond de bodemtaken en meldingen Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) liggen lager dan in 2023. Maar wanneer de gerelateerde informatieplichten daarbij opgeteld worden (438 bodem en 225 Bal), dan liggen de aantallen in beiden gevallen aanzienlijk hoger dan in 2023.

Toezicht

Naast vergunningverlening verzorgt de ODBN het toezicht op naleving van de milieuregels. De kaders voor de wijze waarop wij toezicht houden (en handhaven) zijn vastgelegd in het Regionaal Operationeel Kader Toezicht en Handhaving (ROK-T&H) en in de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO).

Voor toezicht is het informatiegestuurd werken met behulp van het risicomodel (IGW) een belangrijke (door)ontwikkeling. We blijven ons toezicht toespitsen op die plekken waar het milieurisico hoog is en/of het naleefgedrag laag is.

Afgeronde inspectiezaken

↓

4.552

Uitgevoerde her-inspecties

↓

1.631

In totaal zijn in 2024 4.552 inspectiezaken afgerond, ten opzichte van 5.108 zaken in 2023. Met ‘inspectiezaken’ bedoelen we zaken die betrekking hebben op het werk van onze toezichthouders. Naast reguliere inspecties zijn in 2024 1.631 her-inspecties uitgevoerd, ten opzichte van 1.801 her-inspecties in 2023.

Voor de **gemeentelijke opdracht** zijn 3.167 inspectiezaken afgerond in 2024. Dat zijn er 285 minder dan in 2023. Er zijn 1.783 milieucontroles afgerond, waarvan 296 controles als gevolg van overlast- en incidentmeldingen of omgevingszorg (zoals drugsafvaldumpingen of asbestbranden). 1.129 zaken hadden betrekking op asbestverwijdering (963) of sloop zonder asbest (166). Het laatste deel wordt gevormd door controles op het gebied van bodem. Hier zijn in totaal 255 controles uitgevoerd, te verdelen in controles Besluit activiteiten leefomgeving m.b.t. bodem (174), mobiel breken (20) en gesloten bodemenergiesystemen (61).

Het geprogrammeerde en niet-geprogrammeerde toezicht op het gebied van de naleving van de milieuregels bij bedrijven heeft in 2024 volop aandacht gekregen. De opdracht geprogrammeerd toezicht is gegroeid doordat er een verschuiving plaats heeft gevonden van voormalige provinciale bedrijven naar de gemeente als bevoegd gezag en doordat een aantal bedrijfstypen door de komst van de Omgevingswet basistaak zijn geworden, waarvan de taakuitvoering in een enkel geval nog door een deelnemer zelf werden uitgevoerd. We zien een daling in het niet-geprogrammeerde toezicht ten opzichte van de jaren ervoor. Dit is mede het gevolg van een andere werkwijze bij de klachtenafhandeling (zie o.a. onderdeel milieuklachtencentrale). Bij niet-geprogrammeerd toezicht gaat het om zaken zoals klachten, ongewone voorvallen en toezichts- en handhavingsverzoeken van gemeenten waarbij de wens is deze op korte termijn op te pakken.

Naast dat we overtredingen veelal fotografisch vastleggen zijn we ook bij het grijze toezicht en handhaving met drones gaan werken. Twee dronepiloten hebben alle benodigde specialistische opleidingen hiervoor afgerond. Gezien de relatief nieuwe en innovatieve manier van handhaving trekken we hierbij op met zowel provinciale als landelijke collega droneteams bij andere omgevingsdiensten. We delen hierbij ervaringen en kennis en bespreken ook de mogelijkheden van inzet en de juridische aspecten die inzet met drones vergt.

Er zijn in 2024 1.390 her-inspecties uitgevoerd in het kader van de **gemeentelijke opdracht**. Dat zijn er 149 minder dan in 2023. Van het totaal aan her-inspecties gaat het om 321 her-inspecties na een handhavings-voornemen en 105 na een handhavingsbesluit.

Binnen de **provinciale opdracht** zijn in totaal 1.385 zaken afgerond. De meeste daarvan hadden betrekking op het 'groene' toezicht in het kader van natuur. De grootste categorie daarvan wordt gevormd door houtopstanden, met 631 afgeronde inspectiezaken. Hiervan hadden 79 zaken betrekking op het grijze toezicht, oftewel de inrichting gebonden zaken.

Voor de **provinciale opdracht** zijn 241 her-inspecties uitgevoerd, waarvoor 55 in het kader van milieu en 186 in het kader van natuur.

Net als in 2023 is in 2024 extra capaciteit ingezet op een aantal complexe en (bestuurlijk) gevoelige dossiers. Desondanks heeft dit met extra investeringen, juridische inzet en een herverdeling van de werkzaamheden geen invloed gehad op de realisatie van onze reguliere toezichtstaken.

Handhaving

De ODBN draagt zorg voor een schone, veilige en duurzame leefomgeving. Handhaving – zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk – is één van de instrumenten om dit te bereiken. Handhaving vraagt om intensieve samenwerking tussen de diverse handhavingspartners. Daarbij gaat bijvoorbeeld om de diverse instanties in de zogenoemde strafrechtketen – denk aan de politie, het Openbaar Ministerie (OM) en de omgevingsdiensten – maar ook om samenwerking binnen de ODBN, tussen toezichthouders, juristen en boa's. Gezamenlijk dragen we zorg voor de handhaving van het omgevingsrecht. Daartoe hebben we ook een beginselplicht tot handhaving. Burgers en bedrijven moeten ervan op aan kunnen dat wij overtreders aanspreken en indien nodig aanpakken met de instrumenten die we daartoe tot onze beschikking hebben, zowel bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk. Alleen zo kunnen we een gelijk speelveld creëren in onze omgeving, dragen we zorg voor de handhaving van het omgevingsrecht en dragen we bij aan de gewenste schone, veilige en duurzame leefomgeving. Belangrijk was hierin het op volle sterkte brengen van de boa capaciteit. Het is gelukt om twee boa's aan te stellen, daarnaast start er nog een boa begin 2025. Hiermee zijn we dan op volle sterkte en kunnen we waarmaken waarvoor we aan de lat staan.

Als ODBN kun je hier niet zelfstandig in opereren. Invulling geven we hieraan door regulier deel te nemen aan een zakenoverleg milieu bij het Functioneel Parket in Den Bosch. Bij dat zakenoverleg zijn naast de drie Brabantse omgevingsdiensten ook de NVWA, IL&T, Waterschappen Aa en Maas en De Dommel, Rijkswaterstaat en het milieuteam van de politie aanwezig. Verder zijn er zijn aparte overlegmomenten met de beleidsmedewerker van het OM. Dit is het overleg "gezamenlijke aanpak Brabant". Hierin worden "aandachtsbedrijven" besproken welke mogelijk in aanmerking komen voor een gezamenlijke aanpak. Daarnaast worden hierin signalen gedeeld.

De Boa's hebben naast het zakenoverleg ook contact en overleg met de milieuagenten in de betreffende regio zodat ze weten wat er zich afspeelt. Helaas is niet iedere regio voorzien van een milieuagent.

Het afgelopen jaar zijn zowel landelijk als regionaal diverse initiatieven opgestart om handhaving bij milieuovertredingen en -criminaliteit te intensiveren. Niet voor niets was bestuurs- en strafrechtelijke handhaving en vervolging één van de pijlers van het landelijke Interbestuurlijk Programma Versterking VTH (IBP). Onderdeel van deze pijler is om de samenwerking tussen diverse handhavingspartners te versterken, evenals de implementatie van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO).

Ook in Brabant hebben we het afgelopen jaar hard gewerkt aan de bestuurs- en strafrechtelijke handhaving. Zo is een onderzoeksrapport verschenen van een adviesbureau dat in opdracht van de provincie Noord-Brabant en de ODBN, onderzoek heeft gedaan naar de strafrechtelijke milieuhandhaving in Noord-Brabant. Door dit rapport zijn diverse ontwikkelingen in gang gezet om de strafrechtelijke milieuhandhaving in Brabant verder te stroomlijnen. Zo is een initiatief opgestart om te komen tot een regionaal dreigingsbeeld milieu en wordt gewerkt aan een eenduidige en overzichtelijke overlegstructuur. Eén van de voornemens is om ook een regionale prioritering uit te werken om de beschikbare capaciteit zo doelmatig mogelijk in te kunnen zetten.

Binnen de ODBN werken we volgens de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) de opvolger van de LHS. Als ODBN hebben we een project uitgevoerd om de toepassing van de LHSO te verbeteren, en om zo te komen tot een meer evenwichtig bestuurs- en strafrechtelijk interveniëren. Onderdeel van dit project zijn onder andere aangescherpte afspraken voor de overdracht van toezicht naar (strafrechtelijke) handhaving en de ontwikkeling van een handreiking LHSO. Implementatie is gestart met een gezamenlijke bijeenkomst van toezichthouders, boa's en overige betrokkenen. We blijven gericht op het verbeteren de uitvoering hiervan.

In totaal hebben we het afgelopen jaar 58 strafzaken opgepakt. Dit zijn drie zaken meer ten opzichte van vorig jaar. Het betrof 20 asbest zaken, de overige zaken hadden betrekking op ongewone voorvallen, verkeerd opslaan van gevaarlijke stoffen, overtredingen mest en bodem, vuurwerk, energie en de emissie vanuit een luchtwasser. In totaal zijn in 2024, 18 processen verbaal opgemaakt en ingestuurd naar het Functioneel Parket.

Specialistische Dienstverlening

In 2024 ontvingen wij aanzienlijk minder RO (ETFAL) verzoeken (omgevingsplannen en buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA's)). Zeker vergeleken met de laatste periode van 2023, toen er vooruitlopend op de invoering van Omgevingswet een piek in het aantal verzoeken was. Dit, in combinatie met de complexe situatie bij agrarische geur aspecten en de (herziene) kaders voor beleid hierover zijn de voornaamste redenen van het mindere aantal verzoeken in 2024. Ook ontvingen wij minder Toezicht en Handhaving gerelateerde zaken. Naast deze lagere instroom zien we ook dat er meer tijd is gaan zitten in het bestuderen van de nieuwe werkwijze onder de Omgevingswet.
Bij het specialisme RO (ETFAL) hebben we voor een aantal deelnemers de beoordelingen van milieu gerelateerde ruimtelijke verzoeken uitgevoerd, quick scan milieu opgesteld, omgevingstafels bijgewoond en bijdragen geleverd het beantwoorden van milieu gerelateerde bezwaren.

Het specialisme luchtkwaliteit en geur heeft wederom de VTH-collega's geholpen bij complexere zaken waar lucht en geur gerelateerde aspecten een belangrijke rol spelen. Adviezen in het ruimtelijke spoor waren veelal gericht op agrarische geur, waar al langer landelijk veel over te doen is. Tevens zijn er industriële geurvraagstukken beoordeeld en is ondersteuning verleend bij het opstellen van vergunningen, het opstellen van (herziene) kaders voor beleid als gevolg van externe ontwikkelingen/gerechtelijke uitspraken en bij verdiepende analyses in aanvullende opdrachten.

Het specialisme geluid heeft de VTH-collega's en de gemeenten geholpen bij het meten van geluid bij klachten, bij horeca en evenementen en met het beoordelen van geluidrapporten. Naast deze werkzaamheden is er ook diverse keren een bijdrage geleverd aan bezwaar- en beroepsprocedures. Het ingezette herstel van de medewerkers heeft tot het eind van het jaar doorgezet waardoor de bezetting weer op orde is.

Bij het specialisme externe veiligheid hebben we extra capaciteit ingezet op het vullen en actualiseren van het Register Externe Veiligheid (REV). Daarnaast hebben we collega's en deelnemers voorzien van passende adviezen. Ook is wederom ingezet op kennisoverdracht en het bieden van ondersteuning bij het toezicht op de bedrijven die gevaarlijke stoffen produceren en/of opslaan.

Bodemtaken

Door de Omgevingswet is er sprake van een grote bevoegdheidswijziging van de provincie naar de gemeente, wat een grote impact op de taakuitvoering heeft gehad.
De interpretatie van regels bleek en blijkt toch genuanceerder dan gedacht en afstemming via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) met overige overheden bleek toch lastig te zijn.

De verschillende basistaken bodem kosten door de invoering van de informatieplicht naast de meldingsplicht extra veel tijd. Het hele jaar door zijn nieuwe medewerkers aangetrokken om deze taken te kunnen uitvoeren.

De in het werkprogramma opgenomen uren voor de behandeling van de meldingen zijn niet bereikt. De oorzaak hiervan is enerzijds capaciteitsgebrek en anderzijds lijkt het erop dat er minder meldingen gedaan worden dan op basis van de Omgevingswet zou moeten. Gemeenten zijn naast uitvoerder van werkzaamheden in en met de bodem ook opdrachtgever aan aannemers, alwaar een grote kennisachterstand is geconstateerd. Om die reden zijn er (bodem)informatiebijeenkomsten bij verschillende gemeenten georganiseerd om toe te lichten wat de praktische en beleidsmatige veranderingen op het gebied van bodem echt zijn.

Eind 2024 is een start gemaakt door vakgroep Bodem om in gezamenlijkheid met alle gemeenten tot een nieuwe Nota Bodembeheer te komen. Deze nota heeft als doel om een totaalbeeld te geven van het lokale bodembeleid. In 2025 wordt dit verder opgepakt.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

Asbest

Het specialisme asbest heeft in 2024 voor alle gemeenten de taken Sloopmeldingen met (of alleen) asbest en het toezicht erop uitgevoerd. Daarnaast zijn voor bijna alle gemeenten ook de taken Sloopmeldingen zonder asbest behandeld en het toezicht erop uitgevoerd. Het beoordelen van sloopmeldingen en het toezicht sloop (met asbest/ zonder asbest) zijn vraaggestuurde opdrachten. De gevraagde inzet op de behandeling van de sloopmeldingen was hoger dan begroot. Enerzijds heeft de komst van de Omgevingswet hiervoor gezorgd en anderzijds een toename van het aantal meldingen van 20% in totaal.

De Omgevingswet heeft gezorgd voor verandering van het asbestverwijderingsbesluit en de asbestwetgeving. Nieuw dit jaar is de informatieplicht, die nu onderdeel uitmaakt van de behandeling van de sloopmelding. De volledige behandeling van de sloopmelding heeft meer tijd gekost dan aanvankelijk is ingeschat. Door de wijze waarop het DSO is ingericht en het zaaksysteem kost de behandeling van de melding en de informatieplicht meer tijd.

Het toezicht is informatiegestuurd en risicogericht opgepakt. Hierdoor is de beschikbare capaciteit zo goed als mogelijk ingezet. Dit jaar is er minder vraag geweest op het toezichthouden op sloopwerkzaamheden zonder asbest.

Natuurbescherming

De Omgevingswet regelt de bescherming van natuurgebieden die uniek zijn voor Nederland en Europa, de bescherming van planten en dieren en van bossen en andere houtopstanden.
De ODBN verzorgde namens de provincie Noord-Brabant de vergunningverlening voor de activiteiten Natura 2000 en Flora & Fauna. Ook voert de ODBN hier het toezicht op uit. Waar nodig treden we handhavend op. Tevens is de gemeentelijke opgave op het onderdeel natuur op verzoek van de gemeentelijk deelnemers ingevuld door de ODBN.

Stikstofdossier

Ook 2024 werd in sterke mate beïnvloed door de ontwikkelingen binnen het stikstofdossier (of de stikstofcrisis). Als gevolg van jurisprudentie (bijvoorbeeld over de passende beoordeling van emissiearme stalsystemen en intern salderen), ontbrekende uitvoeringskaders (zoals een toetsingskader voor passende beoordelingen), bestuurlijke besluitvorming (zoals bij emissiearme stalsystemen) ligt de vergunningverlening grotendeels stil. Ook de legalisatie van de PAS-meldingen stokt door deze problematiek.
De ontwikkelingen in het stikstofdossier vergen veel afstemming binnen de ODBN, met onze opdrachtgevers, maar ook met de andere omgevingsdiensten. Het veelvuldig bijstellen van ons handelingsperspectief door landelijke en juridische ontwikkelingen doet een beroep op de flexibiliteit van onze medewerkers.

Soortenbescherming, faunabeheer en houtopstanden

We hebben gemerkt dat de komst van Omgevingswet en de steeds groter wordende maatschappelijke bewustwording op deze thema's, het werk complexer en arbeidsintensiever maakt. Dit geldt voor zowel de onderdelen vergunningverlening als toezicht & handhaving. Ook is veel gebruik gemaakt van de specialistische helpdeskfunctie die de ODBN uitvoert. En zien we dat men vaker gebruik maakt van de juridische mogelijkheden die er zijn na besluitvorming.

Wat heeft het gekost?

PROGRAMMA INDIVIDUELE DIENSTVERLENING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024
Inzet personeel	17.107	19.803	19.025	**19.029**
Inzet bedrijfsmiddelen	1504	130	130	**429**
TOTAAL LASTEN	**18.612**	**19.933**	**19.155**	**19.458**
Basistaken (werkprogramma)	15.879	17.813	17.506	**16.335**
Verzoektaken (werkprogramma)	11.302	14.092	13.283	**11.699**
Aanvullende verzoektaken	740	717	717	**1.186**
TOTAAL BATEN	**27.921**	**32.622**	**31.507**	**29.220**
SALDO	**9.309**	**12.689**	**12.352**	**9.762**

1.3 Bedrijfsvoering

Inhoud programma

De directie, staf en alle overige ondersteunende activiteiten ten behoeve van het primaire proces maken onderdeel uit van het 'programma bedrijfsvoering'. Het betreft taken met betrekking tot: personeel en inhuur van de ondersteunende processen en kosten gerelateerd aan het personeel, informatievoorziening, facilitaire en bestuurlijke kosten, financiën, administratie, organisatieontwikkeling en deskundigheid en huisvesting. In dit programma worden tevens de baten en lasten van de interne financiering en de algemene dekkingsmiddelen verantwoord. Hiermee is het een atypisch onderdeel van deze beleidsbegroting en het programmaplan.

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	01-07-2019	Open
Gemeenschappelijke regeling ODBN	01-01-2020	Open
Nota weerstandsvermogen en risicomanagement	16-12-2020	Open
Treasurystatuut	28-12-2023	Open
Financiële verordening ODBN	01-01-2023	Open

Wat hebben we bereikt?

Indicatoren bedrijfsresultaat

Om een beeld te kunnen vormen over het bedrijfsmatig functioneren van de ODBN worden in onderstaande tabel de meest essentiële indicatoren gepresenteerd.

KPI'S ODBN (ALS BEDRIJF)					
KPI	NORM	REALISATIE			TOELICHTING
	2024	2022	2023	2024	
Productiviteit	Geen norm	-	1.415	1.390	Paragraaf 4.8.1
Declarabiliteit	1.302	1.323	1.297	1.261	Paragraaf 4.8.1
Gemiddeld uurtarief	€ 112,60	€ 97,67	€ 105,44	€ 109,16	Paragraaf 3.5
Ziekteverzuim	5,5%	6,3%	5,9%	6,4%	Paragraaf 2.3
Formatie overhead	23%	22,5%	22,7%	20%	Paragraaf 2.3
Aandeel kosten overhead totaal	25%	29,6%	29,2%	27,1%	Paragraaf 3.5
Weerstandsratio	1,5	0,83%	1,07	0,91	Paragraaf 2.1
Flexschil	20%	22,5%	19,6%	17,6%	Paragraaf 2.3

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2024?

Productiviteit

Voor het eerst hebben we een KPI toegevoegd, namelijk declarabiliteit. Voorheen hanteerde we het begrip productiviteit als synoniem aan declarabiliteit. Gezien alle ontwikkelingen in ons werkveld zien we dat werkzaamheden in ons primair proces steeds minder vaak direct te relateren zijn aan een zaak of individuele deelnemer maar van belang zijn voor het collectief en ook niet volledig als overhead zijn aan te merken. Voor 2024 hadden we hiervoor nog geen norm vastgesteld. Gemiddeld per fte zijn 1.390 uren productief verantwoord. Daarvan konden 1.261 uren worden gedeclareerd binnen een opdracht. Het verschil is voornamelijk ingezet op innovatieve trajecten die niet gedekt worden binnen het programma Collectieve Taken zoals het opstellen van de UHS, Business Intelligence en RPA. Hier hebben we 6 fte voor ingezet.
In de toekomst zou daar de datastrategie nog aan toegevoegd gaan worden nu de dekking vanuit het IBP-VTH is gestopt. Dit betreft twee fte. In 2025 is er mogelijk dekking uit een eenmalige subsidie van I&W.

Organisatie

Arbeidsmarkt

In de begroting hebben we aangegeven dat de groei van de opdracht en de daarmee noodzakelijke groei in omvang van de organisatie moeilijk vast te houden is. Dat is in 2024 helaas ook gebleken. Pas eind 2024 was de formatie redelijk in evenwicht met de omvang van de opdracht. Dit heeft ertoe geleid dat we de verwachte omzet niet hebben kunnen realiseren. We hebben ingezet in het zelf opleiden van nieuwe collega's. Dit vraagt de nodige inzet van de collega's wat in beginsel ook druk legt op de declarabiliteit. Dit kan niet ongelimiteerd. Daarom is in de begroting ook gesteld dat eventuele groei in de omvang van de opdracht slechts in een beheersbaar tempo mogelijk is.
In de tweede Burap hebben we toegelicht wat het opheffen van het handhavingsmoratorium mogelijk voor gevolgen heeft voor de ODBN. Inmiddels is het interne onderzoek afgerond en zijn enkele ZZP'ers in dienst getreden en is een afbouwprogramma opgesteld voor de ZZP'ers die ervoor kiezen zelfstandig te blijven. Daarnaast zijn er aangescherpte criteria ingevoerd bij de werving van tijdelijk medewerkers. Wij denken hiermee alle risico's te hebben afgewend. Door de geleidelijke afbouw verwachten we niet dat dit tot bezettingsproblemen leidt. Mogelijk wel bij de toekomstige werving van tijdelijk personeel.

Robotisering

Daarnaast zijn we gestart met de ontwikkeling van RPA. Een vorm van robotisering die de handelingen van een medewerker simuleert. Software die de software aanstuurt, de zogenaamde softbots. Dit heeft al enige efficiency opgeleverd in de processen van de administratieve ondersteuning. Dus minder uren inzet voor de deelnemers. Echter de investering die we daarmee hebben moeten doen heeft zich nog niet vertaald in lagere lasten voor de ODBN.

De ODBN vertaalt de lasten in een uurtarief voor de ingezette uren. Omdat de efficiency heeft geleid tot een lagere inzet van uren is ook de dekking van de overhead lager. En juist de overhead dekt de investering van RPA. We zien deze ontwikkeling in 2024 daarom als een pilot op mogelijke toekomstige ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen zullen tot mogelijk hogere lasten in de overhead gaan veroorzaken als gevolg van ontwikkelingskosten en licenties.

Organisatieaanpassing

Verder hebben we in de loop van 2024 geconstateerd dat de toenemende complexiteit, belang van goed werkgeverschap en startende medewerkers de span of attention in het primair proces niet langer verantwoord was. Deze constatering werd nog een bevestigd door het onderzoek naar de overhead in opdracht van de Provincie. De voorbereidingen zijn in 2024 getroffen en de nieuwe structuur waarbij een aantal teams zijn opgesplitst is per 1 januari 2025 doorgevoerd. De extra managementcapaciteit is gerealiseerd binnen de begrotingsruimte voor overheadfuncties en leidt niet tot een tariefsverhoging.

IBP-VTH

In het kader van het Interbestuurlijk Programma verbeteren VTH-stelsel (IBP-VTH) zijn alle diensten bevraagd op een aantal criteria met betrekking tot robuustheid. De ODBN was een van de twee diensten die direct het predicaat Robuust heeft gekregen. Dat ontslaat de dienst van het opstellen van een plan van aanpak en een vervolgtraject. Een grote waardering voor alle inzet!
Het volledige programma IBP-VTH is in 2024 beëindigd. Onderdelen van dit programma worden in 2025 en verder doorgezet in diverse andere landelijke werkvormen, verantwoordelijkheidsstructuren en naamgeving. Voor zover het de ODBN raakt verantwoorden wij dat onder de desbetreffende paragrafen in het relevante programma.

Kwaliteitscriteria

In 2024 is het project Borgen en Valideren van de Kwaliteitscriteria VTH in uitvoering gebracht. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt voortaan verlag gedaan van de mate waarin de ODBN voldoet aan de kwaliteitscriteria.

Prijsontwikkeling

Ten tijde van het opstellen van de begroting 2024 waren de cao-effecten voor 2024 nog niet bekend. In de eerste en tweede Burap zijn de gevolgen van prijsontwikkeling en CAO reeds vertaald in het verwachte resultaat 2024.

Wat heeft het in 2024 gekost?

BEDRIJFSVOERING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024
Personeel en inhuur	5.945	6.028	7.302	**5.733**
Opleiding en loopbaanbegeleiding	463	1.001	718	**840**
Dienstreizen & woon-werkverkeer	413	688	444	**466**
Overige personele kosten	380	347	530	**539**
Organisatie	153	230	188	**260**
Huisvesting	679	839	757	**767**
Kantoor	100	174	79	**89**
Informatisering / automatisering	2.182	2.082	1.937	**2.072**
Vervoermiddelen	47	98	43	**46**
Extern onderzoek / advies	184	274	104	**46**
Overige kosten	3.582	1.890	165	**185**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**14.128**	**13.651**	**12.266**	**11.042**
Onvoorzien	0	100	100	**0**
TOTAAL LASTEN	**14.128**	**13.751**	**12.366**	**11.042**
Rentebaten	816	0	685	**785**
Bijdrage personeel	247	0	180	**292**
Overige baten	3.475	0	0	**-9**
TOTAAL BATEN	**4.539**	**0**	**865**	**1.068**
SALDO	**-9.589**	**-13.751**	**-11.501**	**-9.974**

2 Paragrafen

2.1 Paragraaf Weerstandsvermogen & Risicobeheersing

Algemeen

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de omgevingsdienst. In deze paragraaf wordt weergegeven in welke mate de dienst in staat is om onvoorziene, financiële tegenvallers op te vangen zonder dat daarvoor het bestaande beleid veranderd hoeft te worden. Om dit te kunnen beoordelen, is inzicht nodig in het beschikbare weerstandsvermogen en in de omvang en de achtergronden van de aanwezige risico's.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de dienst beschikt om de onverwachte financiële tegenvallers te dekken zonder het bestaande beleid aan te moeten passen. Voor de ODBN geldt dat de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd wordt door de Algemene reserve. Andere reserves worden niet meegenomen omdat deze door het Algemeen Bestuur voorzien zijn van een specifieke bestemming.

Risicobeheersing

De ODBN streeft ernaar om risico's zoveel mogelijk te ondervangen door het treffen van beheersmaatregelen, de benodigde verzekeringen af te sluiten en/of buffers te vormen voor niet voorzienbare financiële tegenvallers. In het overzicht Reserves en Voorzieningen kunt u de diverse posten en hoogten van de bedragen lezen.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

Inventarisatie risico's

Nieuw risico

In de jaarrekening zijn geen nieuwe risico's geformuleerd.

Gestegen risico's

Niet realiseren van opdrachtvolume

In de afgelopen jaren is dit risico qua omvang gelijk gebleven. In 2024 hebben we gezien dat het niet halen van de opdrachtvolume een impact heeft op de jaarrekening. In 2024 is dit grotendeels opgevangen door ruimte in de loonsom en de middelen van de groei van de organisatie die beschikbaar waren. In 2025 zijn deze zowel de raming van de loonsom als de middelen in de bedrijfsvoering aangescherpt, wat geleid heeft tot een structurele daling van het tarief. Dat beperkt de mogelijkheden om het niet realiseren van het opdrachtvolume op te vangen.
Voor de grondslag van dit risico zijn de realisatie cijfers van de omzet van 2024 gebruikt. Deze veroorzaken de stijging van dit risico.

Niet toegankelijke ICT-omgeving

De impact van dit risico is iets verhoogd doordat het uurtarief van de begroting 2025 meegenomen is in de berekening.

Ontbreken van Cao voor 2025 e.v.

In de begroting 2025 zit een loonindexering van 5,3% opgenomen. De laatste tijd zien we dat de daadwerkelijke indexeringen van de lonen in nieuwe cao's rond dit percentage uitkomen. Inzet van de onderhandelingen is echter ook het verkorten van de werkweek. Het verkorten van de werkweek heeft direct invloed op de hoeveelheid mensen die nodig is om het werk te verzetten en de daarmee samenhangende loonkosten. Daarmee neemt de financiële impact van dit risico iets toe ten opzichte van de vorige opstelling.

Verlaagde risico's

Onevenredige stijging inhuur tarieven

In de begroting van de ODBN zitten geen budgetten meer voor externe inhuur. De externe inhuur die we hebben, wordt betaald binnen de reguliere loonbudgetten. Door goed contractmanagement is het de afgelopen jaren steeds gelukt om, ondanks de krappe arbeidsmarkt, de indexeringen van de inhuurtarieven te beperken tot maximaal de loonindexeringen die in de begroting is opgenomen. Daardoor hebben we de financiële impact van dit risico kunnen verlagen.

Onrust in de wereld leidt tot prijsstijgingen

Dit risico gaat over de snel stijgende kosten voor uitgaven in de bedrijfsvoering die niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere prijsindexering van de begroting. In de begroting 2024 en 2025 zijn de prijsindexeringen conform de voorspellingen van het CBS opgenomen. Op basis van de huidige indexeringscijfers verkleinen we de omvang van dit risico.

Niet behalen declarabiliteit

In 2024 is de norm voor de declarabiliteit verlaagd. Met de moderne dashboarding wordt actief gestuurd om de declarabiliteit van de organisatie zo goed mogelijk op peil te houden. Wel zien we dat de realisatie in 2024 nog steeds onder de norm ligt. De gerealiseerde declarabiliteit in 2024 is echter minder gedaald dan de norm. Deze twee onderdelen vormen de basis voor de berekening van dit risico. Dat maakt dat de financiële impact van dit risico lager uitvalt.

Weerstandsratio

De weerstandsratio wordt bepaald door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit.

Opbouw van de weerstandsratio.

OMSCHRIJVING	BEGROTING 2025	JAARREKENING 2024
Algemene reserve op 01-01	€ 1.852.238	€ 1.852.238
Risicoprofiel	€ 1.735.000	€ 2.031.000
WEERSTANDSRATIO	**1,07**	**0,91**

Door de vele ontwikkelingen per jaar kan het risicoprofiel van de ODBN fluctueren. Vanuit het principe zelf financieel duurzaam, zonder dat onnodig overheidsmiddelen worden vastgelegd, hebben we een afgesproken bandbreedte voor de weerstandsratio van 0,75 en 1,5. Wanneer de ratio onder de 1,0 zakt worden stappen benoemd om te groeien naar de streefwaarde van 1,0. Bij deze jaarrekening zal het voorstel gedaan worden om de algemene reserve aan te vullen tot 2.031.000.

Financiële kengetallen

In onderstaande paragraaf zijn de financiële kengetallen opgenomen die op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording moeten worden opgenomen. Kengetallen die voor de ODBN niet van toepassing zijn, zijn achterwege gelaten.

FINANCIËLE KENGETALLEN	VERLOOP FINANCIËLE KENGETALLEN			
	REKENING 2022	REKENING 2023	REKENING 2024	BEGROTING 2025
Netto schuldquote	-27%	-25%	-22%	-22%
Netto schuldquote voor alle verstrekte leningen	-27%	-25%	-22%	-22%
Solvabiliteitsratio in %	45%	46%	40%	42%
Structurele exploitatieruimte	2,4%	1,4%	0,6%	0,3%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote:

De netto schuldquote geeft aan of de ODBN in staat is de schulden terug te betalen waarvoor zij volledig zelf aan de lat staat. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de ODBN ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe lager dit percentage is, hoe minder de schuldenlast op een organisatie drukt. De ODBN heeft geen langlopende leningen, alleen kortlopende openstaande crediteuren. Daarmee is er weinig druk op de exploitatieruimte voor het voldoen aan de schuldenverplichting en geeft het een indruk van de goede financiële uitgangspositie voor de ODBN.

Solvabiliteitsratio:
Deze ratio geeft weer in welke mate de ODBN in staat is op 'langere' termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Dit wordt berekend op basis van het eigen vermogen en de bezittingen van de ODBN. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de ODBN. Voor de ODBN geldt dat er geen langlopende schulden zijn. Bedrijfsmatig wordt een bedrijf als financieel gezond gezien, wanneer de solvabiliteit tussen de 25% en 40% ligt. De ODBN valt met een solvabiliteit van 40% precies op deze richtlijn. In het gemeenschappelijke toezichtskader van de Provincie wordt voor gemeenten het percentage van 50% gehanteerd voor de meest gezonde organisaties. Met 40% solvabiliteit scoren we hoog in de 2e categorie van bedrijven. Vooral de bestemmingsreserve ISV en voorzieningenpositie stortplaats Voorste Heide hebben invloed op dit percentage.

Structurele exploitatieruimte:
Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, door de structurele baten en structurele lasten te vergelijken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. In 2024 was de realisatie 0,6%. De structurele exploitatieruimte in 2025 van 0,3% geeft aan dat de verhouding tussen structurele lasten en de structurele dekking hiervoor goed geregeld is.

Conclusie
Op basis van de financiële kengetallen is te stellen dat de financiële uitgangspositie van de ODBN als goed en stabiel te kwalificeren is.

Algemeen

Bij de inwerkingtreding van de Wet Financiering decentrale overheden (FIDO) is het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en in de jaarrekening voorgeschreven. Met deze paragraaf wordt beoogd de transparantie van het treasurybeleid en -beheer te vergroten en meer inzicht te geven in de (financierings-)risico's en de beheersing daarvan.

In het Besluit Begroting en Verantwoording is neergelegd dat de financieringsparagraaf in elk geval de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille dient te bevatten. Onder risico's worden in dit verband verstaan: renterisico's, liquiditeitsrisico's, koersrisico's, kredietrisico's en voor zover ter zake valutarisico's.

Renterisico

Het renterisico kan worden gedefinieerd als de mate waarin het saldo van de rentelasten en rentebaten verandert door wijziging in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer. Bij de inwerkingtreding van de Wet FIDO is het begrip 'renterisico-norm' ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal.

De ODBN heeft op dit moment geen leningen met een looptijd van één jaar of langer. Hiermee voldoen wij automatisch aan de deze renterisico-norm. Ook geeft de huidige financieringspositie geen aanleiding om in de komende jaren langlopende geldleningen af te sluiten, zodat we in dat kader ook geen renterisico lopen. Ook voor de investeringen die we doen hebben we geen leningen nodig. Daarom worden er aan investeringen ook geen rente toegerekend.

Kasgeldlimiet

Bij de financiering van de activiteiten van de ODBN worden alle activiteiten als één geheel beschouwd. Dit houdt in dat bij het bepalen van de financieringsbehoefte alle inkomsten en uitgaven betrokken worden. De achterliggende gedachte daarbij is dat tijdelijke overschotten van de ene activiteit een andere activiteit kunnen financieren. Deze wijze van financieren wordt ook wel aangeduid als 'totaalfinanciering'. Hierdoor worden de rentekosten beperkt.

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Hieronder wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2% voor gemeenschappelijke regelingen, te vermenigvuldigen met het totaal van de jaarbegroting

van de ODBN bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. Voor de berekening van de kasgeldlimiet is een modelstaat voorgeschreven. Hieronder is deze staat volgens de laatst bekende gegevens ingevuld.

Voor het kasgeldlimiet volgen wij in samenspraak met de accountant, de definities van de Wet FIDO. In de definitie komen enkel en alleen bank, kas en aanverwante liquide middelen terug. Voor de vlottende schuld hanteert de wet FIDO het volgende: 1. de opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van korter dan één jaar; 2. de schuld in rekening-courant; 3. de voor een termijn van korter dan één jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden, en; 4. de overige geldleningen die geen onderdeel uitmaken van een vaste schuld. De ODBN heeft om deze reden geen vlottende schulden volgens de definitie van de wet FIDO in de berekening voor het kasgeldlimiet.

KASGELDLIMIET | BEDRAGEN X € 1,-			
UITVOERINGSREGELING FINANCIERING DECENTRALE OVERHEDEN	**VLOTTENDE SCHULD**	**VLOTTENDE MIDDELEN**	**NETTO VLOTTENDE SCHULD OF OVERSCHOT**
A. Gemiddeld vlottend overschot			
Ultimo 1e kwartaal		5.469.053	-/- 5.469.053
Ultimo 2e kwartaal		6.787.822	-/- 6.787.822
Ultimo 3e kwartaal		7.398.572	-/- 7.398.572
Ultimo 4e kwartaal		8.815.671	-/- 8.815.671
			-/- 7.117.779
B. Berekening kasgeldlimiet			
Begrotingstotaal bij aanvang van het jaar			36.527.093
Percentage regeling			8,2%
			2.995.222
C. Ruimte kasgeldlimiet			
Gemiddeld vlottend overschot (A)			-/- 7.117.779
Kasgeldlimiet (B)			2.995.222
RUIMTE ONDER KASGELDLIMIET			**10.113.001**

Renteresultaat treasury

	OMSCHRIJVING | BEDRAGEN X € 1,-	BEDRAG
a	Externe rentelasten over korte en lange financiering	0
b	Externe rentebaten	785.134
	SALDO EXTERNE RENTELASTEN	**-/- 785.134**
d	Interne eigen rente	0
e	Toerekening rente via renteomslag	0
	RENTERESULTAAT OP TAAKVELD TREASURY	**-/- 785.134**

Rentebaten

In 2024 was in de primitieve begroting nog geen rekening gehouden met het effect van de rentebaten. Dit omdat we in voorgaande jaren geen rente ontvingen op de gelden bij de schatkist. In de eerste bestuursrapportage hebben we de eerste raming opgenomen. Bij de tweede bestuursrapportage hadden we een raming opgehoogd naar € 685.000,-. Doordat het rentepercentage minder daalde dan waar we bij de tweede bestuursrapportage rekening hielden, en door de omvang aan middelen in de schatkist, is er in 2024 uiteindelijk € 785.000 aan rente ontvangen.

Mens & organisatie (voorheen HRM)

In 2024 hebben we de ingezette koers van eerdere jaren voortgezet en uitgebouwd. We blijven daardoor goed in staat om nieuwe medewerkers te werven. Niettemin, liggen hier verdere groeikansen. Deze gaan we benutten door het inzetten van onze nieuwe wervingscampagne en eigen 'werkenbijodbn' website. Deze initiatieven dragen bij aan een verbeterde positionering van de ODBN op de arbeidsmarkt en een toename in de instroom van talentvolle kandidaten. Deze initiatieven zijn in 2024 ontwikkeld en worden in de eerste maanden van 2025 gelanceerd.

Om het medewerkerswelzijn te verhogen hebben we in 2024 een meerjarenbeleid rondom duurzame inzetbaarheid ontwikkeld. Elk jaar worden nieuwe doelstellingen geformuleerd die uitvoering geven aan het meerjarenbeleid. Deze acties gaan ervoor zorgen dat medewerkers zich gezien voelen, zich kunnen ontwikkelen en eigen regie voeren op hun welzijn en carrière. Dit vergroot de kans dat medewerkers zich voor lange tijd willen verbinden en inzetten voor de ODBN.

Afgelopen jaar zijn we ook gestart met de aanbesteding van een Learning Management Systeem in te voeren. Zoals aangegeven bij de tweede burap is het de verwachting dat dit in het tweede kwartaal van 2025 geïntroduceerd gaat worden.

Op het gebied van ontwikkeling en opleiding van medewerkers hebben we in 2024 veel acties ontplooid. Een mooie mijlpaal op dit gebied is de start van ons management potentials programma, waarin we huidige medewerkers de kans geven om zich te ontwikkelen tot toekomstige managers.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

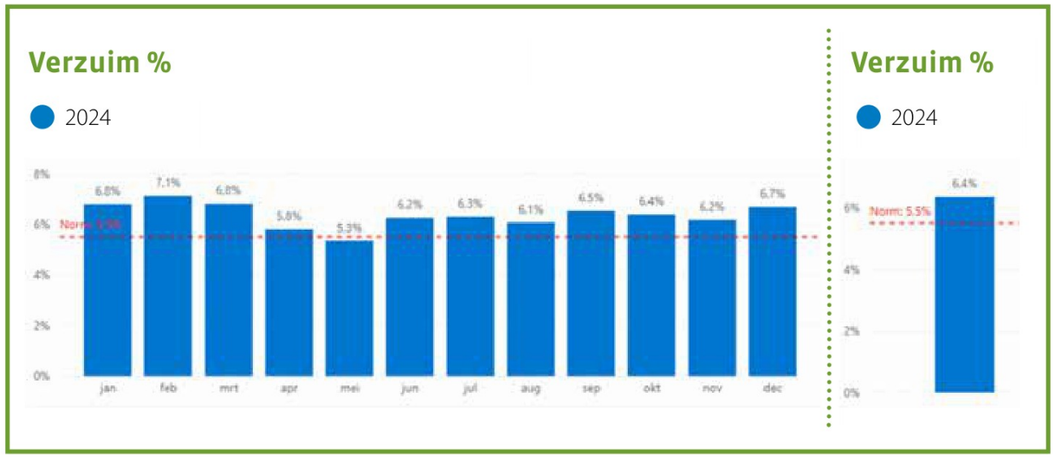

CAO-ontwikkelingen

De huidige Cao heeft in 2024 geleid tot twee salarisverhogingen. Per 1 januari 2024 met 4,75% en per 1 oktober 2024 met 1,25%. De onderhandelingen voor een nieuwe Cao zijn momenteel gaande

Ziekte verzuim

Het verzuimpercentage is in 2024 gestegen van 5,9% naar 6,4%. De oorzaak van deze stijging ligt voornamelijk in meerdere langdurige verzuimsituaties. De aanleiding voor deze langdurige verzuimsituaties zijn steeds gevarieerder en steeds minder concreet naar de werksituatie te herleiden. Samen met onze arbodienst Coverz hebben we aandacht voor de werk-privé balans van medewerkers en proberen we medewerkers te ondersteunen met preventieve acties wanneer dat mogelijk is.

Formatieomvang

De gemiddelde bezetting in 2024 was 309,1 fte (2023: 280,03 fte), waarvan 54,5 fte inhuur (2023: 48,5 fte). Daarmee was de flexschil 17,6% (2023: 19,6%).
Binnen de overhead was de gemiddelde bezetting in 2024 61,4 fte (2023: 63,45 fte), daarmee komt het percentage overhead formatie op 20% (2023: 22,7%).

Communicatie

Ontwikkeling van het werkgeversmerk van de ODBN

In 2024 zijn samen met team Mens & Organisatie (M&O) belangrijke stappen gezet in het ontwikkelen van het werkgeversmerk van de ODBN. Dit proces omvatte het versterken van onze identiteit als aantrekkelijke werkgever en het ontwerpen van bijbehorende middelen die dit weerspiegelen.

Actieve bijdrage aan landelijke perscommunicatie

Op het gebied van landelijke perscommunicatie hebben we een actieve rol vervuld. In samenwerking met Omgevingsdienst NL (ODNL) is een gezamenlijke woordvoeringsvisie opgesteld. Deze samenwerking heeft geleid tot een meer uniforme en effectieve communicatie richting de media en andere belanghebbenden. Dit is belangrijk omdat we ook een duidelijke stijging zien in persvragen en woordvoering binnen de ODBN. Zowel op organisatieniveau als over de werkzaamheden die wij voor onze opdrachtgevers uitvoeren.

Doorontwikkeling van interne communicatie

Binnen de organisatie hebben we gewerkt aan de doorontwikkeling van interne communicatie. De aandacht lag op het vergroten van de betrokkenheid en interne transparantie.

Planning en control

In 2024 zijn we bezig geweest om meer informatie uit systemen te ontsluiten via onze BI-dashboarding om monitoring en sturing te vergemakkelijken. Daarnaast hadden we ons in 2024 voorgenomen om de gegevensuitwisseling tussen het HR-systeem en het Financiële systeem te automatiseren, dit bleek echter complexer dan gehoopt. Dat maakt dat gegevensoverdracht op diverse plekken nog handmatig moet gebeuren. Dit en enkele andere redenen liggen ten grondslag aan de wens om de aanbesteding van de financiële applicatie een jaar naar voren te halen.

Rechtmatigheidsverantwoording

In 2024 legt het Dagelijks Bestuur voor de tweede keer verantwoording af over de rechtmatigheid. In 2024 is ingezet op het verbeteren van het interne controleplan en zijn verbijzonderde controles structureel opgepakt en vastgelegd. Dit heeft geresulteerd in twee momenten waarop het Dagelijks Bestuur bijgepraat is over de bevindingen uit de interne controles.
Hieronder worden de bevindingen rechtmatigheidsverantwoording vermeld waarbij de bevindingen boven de rapportagegrens van € 50.000,- uitkomen. De daadwerkelijke verklaring van het bestuur is in hoofdstuk 6 opgenomen.

Specificatie van de tabel met onrechtmatigheden in de verklaring van het Dagelijks Bestuur

1a. Overschrijding van de lasten

OMSCHRIJVING | BEDRAGEN X € 1.000	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	RESULTAAT
Regionale dienstverlening	3.710	3.934	225
Individuele dienstverlening	20.146	20.450	304
TOTAAL LASTEN EXPLOITATIE	**23.856**	**24.384**	**528**

De overschrijding van de lasten op Regionale dienstverlening worden veroorzaakt door:

- Hogere toegerekende personele lasten. Doordat er meer uren binnen het programma gemaakt zijn, worden er meer personeelslasten toegerekend. Hier staan corresponderende baten tegenover. Daarmee wordt deze mutatie als acceptabel bezien.
- Storting in de voorziening Voorste Heide. Deze storting is aangekondigd in de 2e bestuursrapportage en is daarmee tijdig gecommuniceerd met het Algemeen Bestuur. Per saldo is deze acceptabel.

De overschrijding van de lasten op het programma individuele dienstverlening worden vooral veroorzaakt door de overschrijding op de bedrijfsmiddelen. Hier gaat het voornamelijk over voorgeschoten kosten voor de opdrachtgevers. Deze zijn vervolgens in rekening gebracht via de eindafrekeningen. Daarmee staan er corresponderende baten tegenover en wordt de overschrijding acceptabel geacht.

1B. Overschrijding Kredieten

In de jaarrekening 2024 zijn geen overschrijdingen op de toegekende kredieten geweest.

2. Ongeautoriseerde reservemutaties

OMSCHRIJVING | BEDRAGEN X € 1.000	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	RESULTAAT
Onttrekking aan reserves	1.540	1.515	-25
Storting in reserves	0	197	197
	1.540	**1.713**	**172**

De lagere onttrekking aan de reserves komt door de lagere onttrekking aan de reserve ISV. Deze wordt veroorzaakt doordat de realisatie in het project Sanering verkeerslawaai lager lag dan begroot. In de besluitvorming rondom het project is afgesproken dat alleen de daadwerkelijke realisatie onttrokken zou worden. Hiermee past de afwijking binnen het besluit van het algemeen bestuur waardoor er rechtmatig is gehandeld.

De hogere storting in de reserves wordt veroorzaakt door de storting in de reserve Samen Sterk in Brabant. Hiervoor geldt de afspraak dat het gerealiseerde resultaat op SSiB wordt gestort of onttrokken aan de egalisatiereserve. Hiermee past de afwijking binnen het besluit van het algemeen bestuur waardoor er rechtmatig is gehandeld.

3. Mutaties Baten en/of lagere lasten

Baten

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	RESULTAAT	TIJDIG GEMELD	ONRECHT-MATIG
Regionale dienstverlening	4.738	4.779	40	0	40
Individuele dienstverlening	31.507	29.220	-2.287	0	2.287
Individuele dienstverlening	865	1.068	203	0	203
	37.110	**35.067**	**-2.044**	**0**	**2.530**

De hogere baten in programma regionale dienstverlening worden veroorzaakt door de hogere opbrengsten van SPUK THE. Deze hogere baten zijn acceptabel omdat er ook meer werk verzet is. Tevens is een deel van het voordeel van Samen Sterk in Brabant als gevolg van de extra bijdrage van het Rijk voor het behoud van BOA-capaciteit.

De lagere bijdrage in de individuele dienstverlening zijn veroorzaakt doordat de gerealiseerde omzet lager ligt dan vooraf is afgesproken. Door middel van de bestuursrapportages en deze jaarrekening is het bestuur hier over geïnformeerd.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

De afwijkingen in de bedrijfsvoering ontstaan door extra rente-inkomsten en bijdragen vanuit het UWV voor personeel.

Het financiële systeem van de ODBN is zo ingericht dat aan elke medewerker het functionele tarief hangt van de functie waarin de medewerker zijn werkzaamheden uitvoert. Het systeem kent daarin geen tijdvakken, er kan dus steeds maar één tarief aan een medewerker gekoppeld zijn. Dit geeft uitdagingen wanneer een collega binnen een boekjaar van functie wijzigt. Deze wijzigingen moeten leiden tot een handmatige aanpassing van het tarief, waarbij het systeem dan voor het hele boekjaar met dat tarief rekent. Hierop is een werkwijze ontwikkeld waardoor dit soort mutaties toch mogelijk zijn. Deze is zeer gevoelig en vraagt een grote alertheid van medewerkers.

In de verbijzonderde controles die periodiek plaatsvinden zijn meerdere afwijkingen gevonden tussen de functieschaal die geregistreerd is in het tijdschrijfsysteem en functieschaal in het personeelssysteem. Dit is in afwijking van de afspraak dat het functietarief van de medewerker gefactureerd wordt aan de opdrachtgever. De totale bevinding bedraagt een te lage opbrengst van € 76.000 en een te hoge opbrengst van € 18.000. Per saldo een bruto fout van € 94.000 die valt onder het voorwaardecriterium, waarmee de gefactureerde omzet nu lager is dan deze had moeten zijn.

Onderschrijding lasten

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	RESULTAAT	TIJDIG GEMELD	ONRECHT-MATIG
Bedrijfsvoering	12.266	11.042	-1.224	0	1.224
Onvoorzien	100	0	-100	0	100
	12.366	**11.042**	**-1.324**	**0**	**1.324**

De onderschrijding van de lasten op bedrijfsvoering gaat voornamelijk over de personele lasten, hier is het bestuur in de bestuursrapportages al over geïnformeerd.

Hetzelfde geldt voor de onderschrijding op de post onvoorzien.

Onderschrijding kredieten

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	BEGROTING NA WIJZIGING	REKENING	RESULTAAT	TIJDIG GEMELD OF CF AFSPRAKEN	ONRECHT-MATIG
Aanschaf laptops 2024	50.000	39.331	-10.669	-10.669	0
Aanschaf telefoons 2024	30.000	29.231	-769	-769	0
Huisvesting: audiovisuele middelen	75.000	20.983	-54.017	-54.017	0
Huisvesting: Aanschaf meubilair	70.000	0	-70.000	-70.000	0
Huisvesting: Vervanging vloerbedekking	50.000	45.492	-4.508	-4.508	0
	275.000	**135.037**	**-139.963**	**-139.963**	**0**

Voor de aanschaf van laptops en telefoons geldt dat de aantallen besteld zijn die nodig zijn. De kredieten zijn beschikbaar gesteld voor het vervangen van defecte laptops en telefoons en voor uitbreiding. Meer dan er is aangeschaft is niet nodig geweest. Daarmee is de onderschrijding conform de afspraken en worden deze niet tot een onrechtmatigheid geleid.

De kredieten voor huisvesting zijn in 2024 ter beschikking gesteld. Conform de financiële verordening is er maximaal 2 jaar beschikbaar om de investering te doen. Alleen het eerste begrotingsjaar is nu verstreken, daarmee is de onderschrijding conform gemaakte afspraken en daarmee worden deze niet tot een onrechtmatigheid gerekend.

Verbeterpunten rechtmatigheidsverantwoording

Vanuit de bevindingen zijn er 3 concrete verbeterpunten te benoemen die in 2024 opgepakt gaan worden.

1. Verwerken besluitvorming in begrotingswijzigingen

Net als in 2024 hebben we in de bestuursrapportages op een aantal onderdelen overschrijdingen en onderschrijdingen gemeld aan het bestuur. Dit heeft niet op alle posten geleid tot het formeel wijzigen van de begroting. In de jaarrekening ontstaan daardoor afwijkingen die toegelicht dienen te worden. Bovendien moet beargumenteerd worden waarom deze afwijkingen niet leiden tot een onrechtmatigheid.
Ten behoeve van de transparantie zou de organisatie in de toekomst kunnen besluiten om wijzigingen die aangekondigd zijn alsnog als formele besluitvorming op te voeren en daarmee te verwerken in de begroting. Daarmee wordt een aansluiting gerealiseerd tussen de voorstellen en de formele besluitvormingen.
In 2024 is bewust gekozen om op de begroting op diverse onderdelen niet aan te passen omdat de onzekerheden daar te groot waren.

2. Documentatie inkopen onder de Europese aanbestedingsgrens

In de Kadernota rechtmatigheid 2024 is, net als in eerdere jaren opgenomen dat indien de normen uit de Gids Proportionaliteit veelvuldig niet nageleefd worden of slecht gedocumenteerd en/of gemotiveerd zijn, dan moet het Dagelijks Bestuur hierover rapporteren via de paragraaf bedrijfsvoering. Hoewel we in 2024 stappen gemaakt hebben met het verduidelijken en het herzien van het interne inkoopbeleid, hebben we hier nog stappen te zetten. Het nieuwe inkoopbeleid is opgesteld en vastgesteld door het Dagelijks Beleid, dit is ook met de organisatie gecommuniceerd. Begin 2025 starten we met het trainen van de medewerkers in de organisatie die inkopen om zo de richtlijnen en vastleggen van de procedures verder te stroomlijnen.
Voor het inkopen van externe arbeidskrachten zijn de procedures verder aangetrokken, waardoor dit deel van de inkopen beter ingeregeld is.

3. Het niet consequent aanpassen van het functietarief bij personele mutaties

Het financiële systeem van de ODBN is zo ingericht dat aan elke medewerker het functionele tarief hangt van de functie waarin de medewerker zijn werkzaamheden uitvoert. Het systeem kent daarin geen tijdvakken, er kan dus steeds maar één tarief aan een medewerker gekoppeld zijn. Dit geeft uitdagingen wanneer een collega binnen een boekjaar van functie wijzigt. Deze wijzigingen moeten leiden tot een handmatige aanpassing van het tarief, waarbij het systeem dan voor het hele boekjaar met dat tarief rekent. Hierop is een werkwijze ontwikkeld waardoor dit soort mutaties toch mogelijk zijn. Deze is zeer gevoelig en vraagt een grote alertheid van medewerkers.
In de verbijzonderde controles die periodiek plaatsvinden zijn meerdere afwijkingen gevonden tussen de functieschaal die geregistreerd is in het tijdschrijfsysteem en functieschaal in het personeelssysteem.

Omdat er meerdere afwijkingen gevonden zijn, is het proces onder de loep genomen om te kijken waar het mis gaat in dit proces. Hieruit is naar voren gekomen dat door personele wisselingen / uitval van personeel signalen van aanpassingen gemist zijn, het signaal van de aanpassing voor meerdere uitleg vatbaar is en het belangrijkste dat het uitgangspunt van tariefregistratie niet helder was. De werkwijze wordt duidelijker uitgeschreven en met collega's gedeeld zodat er geen misverstanden meer zijn. De controlefrequentie wordt opgevoerd naar maandelijks.
Op dit moment bedraagt de waarde van de aangetroffen netto verschillen € 58.000. Daarmee is de omzet die nu gefactureerd wordt lager dan deze had kunnen zijn. Dit punt zal in de jaarstukken op diverse punten benoemd worden. Daarmee is het naar onze mening geen punt van aandacht in het oordeel van de getrouwheid of de rechtmatigheid van de jaarstukken.

Klachtafhandeling

Er zijn in 2024 een zevental externe klachten over bejegening door medewerkers geregistreerd door de klachtencoördinator. Een klacht werd buiten behandeling gesteld omdat niet geklaagd werd over een bejegening maar over de juridische beoordeling van een sloopmelding. Vijf klachten werden opgelost na minnelijk overleg tussen klager en de betrokken medewerker en de manager. Eén klacht is nog in procedure, maar de behandeling daarvan is op verzoek van de klager uitgesteld in verband met lopende juridische procedures.
Er zijn in 2024 geen klachten in behandeling genomen door de Nationale ombudsman.

Informatisering en automatisering

In 2024 zijn we begonnen met het moderniseren van de digitale werkplek en zijn enkele pilots gestart met procesautomatisering en robotisering. Deze zijn zeer hoopvol. Hierin willen we de komende jaren meer gaan investeren mits we daar de middelen voor kunnen vrijmaken.

Business intelligence (BI)

Het Business intelligence team levert informatieproducten en inzichten zodat de ODBN haar werkzaamheden informatiegestuurd kan verrichten. Onze VTH collega's hebben daarmee de beschikking tot betrouwbare informatie over hun domeinen en onze managementlaag heeft de beschikking tot sturingsinformatie waarop direct geacteerd kan worden. Deze informatieproducten worden allen ontwikkeld in de tool PowerBI en zijn gecentraliseerd beschikbaar in onze dashboard omgeving. Businessintelligence werkt intensief samen met de teams I&A (informatisering en automatisering) en I&O (Innovatie en ontwikkeling aan het ontwerp en implementatie van onze datastrategie. Dit meerjarenplan zal de rode draad vormen voor de ontwikkelingen op informatisering en automatiseringsgebied.

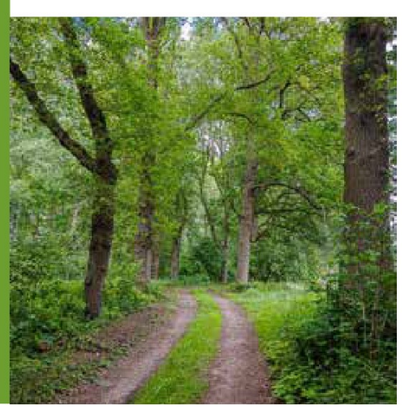
Informatieveiligheid en privacybescherming

In 2024 hebben we de noodzakelijke, voortdurende aandacht voor informatiebeveiliging en privacybescherming onder andere vormgegeven door deze verdere verbeteringen door te voeren:

a. Het opstellen van een incidentbeheerplan om beter te kunnen anticiperen op dagelijkse en/of ingrijpende verstoringen in de informatievoorziening.
b. Het treffen van technische maatregelen die het algemene beveiligingsniveau verhogen, zoals het aanscherpen van het wachtwoordbeleid.
c. Het intensiveren van de voorlichting over informatiebeveiliging en privacybescherming en het aanbieden van een doorlopende, door alle medewerkers verplicht te volgen training om phishing mails te herkennen.

Gedurende het jaar zijn vijftien datalekken geregistreerd. Het merendeel van deze datalekken heeft betrekking op menselijke vergissingen die zich voordoen bij het verzenden van een mail: het meesturen van een verkeerde bijlage of het verzenden van een mail naar een verkeerde ontvanger. Grootschalige datalekken of datalekken met aanzienlijke gevolgen voor de bescherming van de privacy van betrokkenen, hebben zich niet voorgedaan. Over geen van de vijftien datalekken is de Autoriteit Persoonsgegevens geïnformeerd.

Er is een interne audit uitgevoerd naar het naleven van de Wet politiegegevens (Wpg). Er zijn enkele relatief lichte tekortkomingen geconstateerd die voor een deel direct zijn gecorrigeerd. In 2025 wordt een externe audit uitgevoerd.

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

2.4 Paragraaf Wet open overheid

Inleiding

De Wet open overheid (Woo) legt aan bestuursorganen een aantal verplichtingen op. Categorieën van informatieverplichtingen treden komende jaren in tranches in werking. Ontwikkelingen worden op de voet gevolgd.

De wet vereist o.a. dat in begroting en jaarrekening wordt aangegeven hoe omgegaan wordt met de bepalingen uit de Woo.

Woo contactfunctionaris

Informatie over hoe ODBN invulling geeft aan de Woo is verzameld in de landelijke Woo-index. Er is een Woo contactfunctionaris aangewezen die zowel telefonisch als per mail (woo-contactpersoon@odbn.nl) bereikbaar is voor algemene vragen over de Woo.

Passieve openbaarmaking

De ODBN ontving de afgelopen jaren gemiddeld 1 à 2 Woo-verzoeken per jaar. In 2024 ontving ODBN één Woo-verzoek: Verzocht werd om openbaarmaking van informatie over concrete gevallen van (vermeende) datalekken in de periode 1 januari 2020 tot en met 31 december 2021 bij ODBN. Het verzoek is binnen de daarvoor geldende termijn afgewikkeld.
ODBN heeft in 2024 voor het actief openbaar maken van Woo-verzoeken binnen het publieksportaal voor bestuurlijke informatie een platform ingericht. De geanonimiseerde Woo-verzoeken en onderliggende stukken zijn daar voor eenieder in te zien.

Woo-verzoeken die wij in mandaat afhandelen namens onze deelnemers blijven in dit jaarverslag buiten beschouwing. Voor die Woo-verzoeken geldt namelijk dat niet het Dagelijks Bestuur van de ODBN het bevoegde bestuursorgaan is, maar het college van de deelnemer namens wie wij dit Woo-verzoek afhandelen.

Actieve openbaarmaking

Per 1 november 2024 is de eerste tranche in werking getreden op grond waarvan overheidsorganisaties de eerste vijf informatiecategorieën verplicht openbaar moeten maken. Het gaat het om informatie over de organisatie, de werkwijze (waaronder de taken en bevoegdheden) en de bereikbaarheid van het bestuursorgaan en haar organisatieonderdelen. ODBN voldoet aan deze verplichtingen.

2.5 Paragraaf Verbonden Partijen

Verbonden partijen zijn gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen waarin de ODBN een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang

In deze paragraaf nemen we de verbonden partijen op waar de ODBN een bestuurlijk belang heeft. Dit wil zeggen dat er een mate van zeggenschap is door de ODBN, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Financieel belang

Betreft een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bij deelname in een vennootschap betreft het financiële belang het bezit van aandelen en het ontvangen van bijbehorend dividend.

De ODBN is per 1 juli 2019 aangesloten bij het Bureau Inkoop en Aanbesteding Zuidoost-Brabant (Bizob). Daarmee is Bizob, volgens de letter van de wet, de enige officiële verbonden partij van de ODBN. In onderstaande overzicht wordt nader ingegaan op de verbonden partij "Bizob".

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

PROGRAMMA 3 | BEDRIJFSVOERING 1. STICHTING BUREAU INKOOP EN AANBESTEDING ZUIDOOST-BRABANT	
Publiek Belang	Stichting Bizob ondersteunt diverse lokale overheden in Noord Brabant met het professioneel inkopen. Ze bieden expertise op het gebied van het inkoopproces, ondersteunen in het inkoopproces en initiëren samenwerking in aanbestedingen onderling. Via het 'Gremium van belanghebbenden' kan de ODBN invloed uitoefenen op de koers van de Bizob. Naast het publieke belang heeft de ODBN een contractrelatie met de stichting voor het afnemen van capaciteit.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij Het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn. In het interne inkoopbeleid gaat uit van het inschakelen van de expertise van Stichting Bizob bij inkopen vanaf € 50.000,-.
Partijen	Diverse gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen
Bestuurlijk belang	Een bestuurslid van de ODBN wordt aangewezen om ODBN te vertegenwoordigen in de vergadering van aangeslotenen van BIZOB.
Financieel belang	De ODBN draagt jaarlijks bij aan de exploitatie van Bizob via een bedrag per afgenomen dag. De bijdrage voor 2024 was € 74.749,50.
Financiële informatie	**Eigen vermogen:** per 1-1-2023 € 976.745 per 31-12-2023 € 1.302.202 **Vreemd vermogen:** per 1-1-2023: € 1.209.552 per 31-12-2023: € 1.973.315 **Resultaat 2023:** € 943.507
Eventuele risico's	Niet van toepassing

In bovenstaande tabel zijn de cijfers over 2023 opgenomen. De gegevens over 2024 zijn nog niet bekend.

Daarnaast kent de ODBN de volgende organisaties waarmee een intensieve samenwerkingsrelatie wordt onderhouden:

- De deelnemers van ODBN: de 10 gemeenten (Gemeente Bernheze, Gemeente Boekel, Gemeente Boxtel, Gemeente Maashorst, Gemeente Meierijstad, Gemeente Land van Cuijk, Gemeente Oss, Gemeente 's-Hertogenbosch, Gemeente Sint-Michielsgestel en Gemeente Vught) in de regio Noordoost-Brabant en de provincie Brabant.
- De twee collega-omgevingsdiensten die actief zijn binnen Noord-Brabant; de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) en de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB).
- De samenwerkingspartners in het kader van Samen Sterk in Brabant (SSiB); te weten Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Brabant Landschap, Brabant Water, Evides, Waterschap Aa en Maas, Waterschap De Dommel, Waterschap Brabantse Delta en Waterschap Rivierenland.
- Omgevingsdienst NL, dit is de vereniging van directeuren van omgevingsdiensten in Nederland. Voor het lidmaatschap wordt een contributie betaald, er wordt expertise ingewonnen bij de ODNL maar ook expertise geleverd, tevens zijn er projecten die voor de ODNL uitgevoerd worden. Verder lopen een aantal subsidiestromen via Omgevingsdienst NL naar de omgevingsdiensten.

2.6 Niet van toepassing zijnde paragrafen

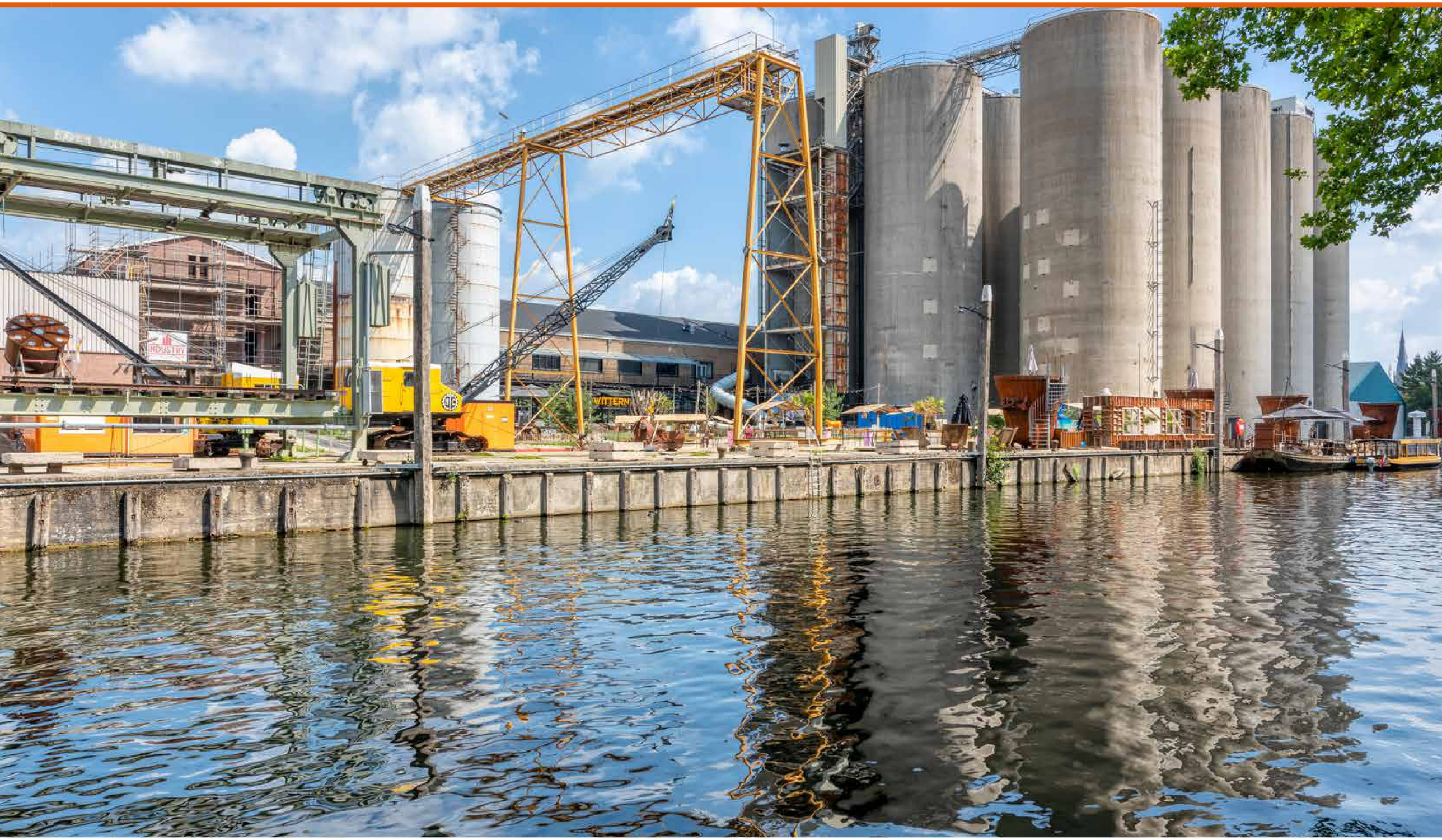
Voor de ODBN zijn de onderstaande, in de het BBV voorgeschreven, paragrafen niet van toepassing:

- Paragraaf Lokale Heffingen
- Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen
- Paragraaf Grondbeleid.

II Jaarrekening 2024

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

De balans met toelichting geeft informatie over de omvang en samenstelling van het vermogen (verschil tussen bezittingen en schulden) van de ODBN aan het einde van dit boekjaar en de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden gedurende het jaar. De bezittingen en de vorderingen worden weergeven aan de activa zijde van de balans, die bestaat uit vaste en vlotte activa. Aan de passivazijde van de balans staan de schulden en het eigen vermogen.

3.1 Balans per 31 december 2024

Hieronder is de balans per 31 december 2024 opgenomen voor bestemming van het resultaat van 2024.

ACTIVA | BEDRAGEN IN € 1.000	31-12-2024	31-12-2023
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa	**1.091**	**1.246**
Investeringen met economisch nut	1.091	1.246
TOTAAL VASTE ACTIVA	**1.091**	**1.246**
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar	**20.896**	**20.102**
Vorderingen op openbare lichamen	1.061	585
Rekening-courantverhoudingen Rijk	19.835	19.514
Overige vorderingen	0	3
Liquide middelen	**300**	**107**
Banksaldi	300	107
Overlopende activa	**168**	**136**
Nog te ontvangen bedragen	1	1
Vooruitbetaalde bedragen	167	134
Te verrekenen bedragen	0	0
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	**21.365**	**20.345**
TOTAAL GENERAAL	**22.456**	**21.591**

VASTE PASSIVA | BEDRAGEN IN € 1.000	31-12-2024	31-12-2023
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	**8.903**	**9.262**
Algemene reserves	1.852	1.852
Bestemmingsreserves	6.091	6.418
Rekening resultaat	959	992
Voorzieningen	**6.506**	**6.683**
Langlopende schulden	**0**	**0**
Onderhandse leningen BWS	0	0
TOTAAL VASTE PASSIVA	**15.408**	**15.945**
VLOTTENDE PASSIVA		
Schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar	**5.768**	**3.713**
Overige schulden (Crediteuren)	5.740	3.712
Overige schulden (rekening couranten)	0	0
Tussenrekeningen Salarissen	29	0
Overlopende passiva	**1.279**	**1.934**
Verplichtingen	667	930
Vooruit ontvangen bedragen EU en NL overheidslichamen	612	1.004
Overige vooruit ontvangen bedragen	0	0
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	**7.047**	**5.646**
TOTAAL GENERAAL	**22.456**	**21.591**

Voor een toelichting op de verschillende onderdelen van de balans verwijzen we naar 4.2.

3.2 Baten en lasten

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024
LASTEN				
Regionale dienstverlening en collectieve ontwikkelingen	3.674	2.809	3.710	**3.934**
Individuele dienstverlening	18.612	19.933	19.155	**19.458**
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**22.286**	**22.742**	**22.864**	**23.393**
Bedrijfsvoering	14.128	13.651	12.266	**11.042**
Onvoorzien	0	100	100	**0**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**14.128**	**13.751**	**12.366**	**11.042**
TOTAAL LASTEN EXPLOITATIE	**36.414**	**36.492**	**35.230**	**34.434**

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024
BATEN				
Regionale dienstverlening en collectieve ontwikkelingen	4.177	3.792	4.738	**4.779**
Individuele dienstverlening	27.921	32.622	31.507	**29.220**
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**32.098**	**36.414**	**36.245**	**33.999**
Bedrijfsvoering	4.539	0	865	**1.068**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**4.539**	**0**	**865**	**1.068**
TOTAAL BATEN EXPLOITATIE	**36.636**	**36.414**	**37.110**	**35.067**

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024
Totale lasten exploitatie	36.414	36.492	35.230	**34.434**
Totale baten exploitatie	36.636	36.414	37.110	**35.067**
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	**222**	**-78**	**1.880**	**632**
Onttrekking aan reserves	1.136	113	549	**524**
Storting in reserves	366	0	0	**197**
RESULTAAT	**992**	**35**	**2.429**	**959**

3.3 Recapitulatie resultaat

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024	VERSCHIL	
Totale lasten	36.414	36.492	35.230	34.434	796	V
Totale baten	36.636	36.414	37.110	35.067	-2.044	N
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	**222**	**-78**	**1.880**	**632**	**-1.248**	**N**
Onttrekking uit reserves	1.136	113	549	524	-25	N
Storting in reserves	366	0	0	197	-197	N
RESULTAAT VÓÓR BELASTING	**992**	**35**	**2.429**	**959**	**-1.470**	**N**
Vennootschapsbelasting (n.v.t.)	0	0	0	0	0	V
RESULTAAT NA BELASTING	**992**	**35**	**2.429**	**959**	**-1.470**	**N**

Het resultaat van de jaarrekening 2024 sluit met een positief incidenteel saldo van € 959.000. Dit betreft het saldo van alle baten en lasten, inclusief mutaties reserves zijn vermeld in de jaarrekening 2024. Het verschil in resultaat in vergelijking met de begroting na wijziging, heeft vooral te maken met een nadeel in de omzet, een voordeel op de lonen en diverse reservemutaties.

3.4 Onderverdeling lasten naar overhead en programma's

TOTAAL LASTEN BEDRAGEN X €1.000	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING		
			2024	PROGRAMMA'S	BEDRIJFS VOERING
Personeel en inhuur	29.272	29.037	**27.685**	21.952	5.733
Opleiding & loopbaanbegeleiding	1.008	792	**933**	748	185
Dienstreizen & woon-werkverkeer	463	444	**466**	373	93
Overige personele kosten	561	559	**566**	453	112
Organisatie	263	188	**260**	208	52
Huisvesting	802	757	**767**	0	767
Kantoor	142	79	**89**	0	89
Informatisering / automatisering	2.197	1.937	**2.072**	0	2.072
Vervoermiddelen	277	247	**243**	197	46
Extern onderzoek / advies	255	104	**46**	0	46
Overige kosten	1.153	1.979	**1.308**	1.123	185
SUBTOTAAL	**36.392**	**36.122**	**34.434**	**25.055**	**9.379**
Onvoorzien	100	100	**0**	0	0
TOTAAL LASTEN	**36.492**	**36.222**	**34.434**	**25.055**	**9.379**

3.5 Tarief op basis van nacalculatie

De begroting 2024 is opgesteld met een gemiddeld tarief van € 112,60. Nu de jaarrekening 204 afgerond is, kunnen we het nacalculatorisch tarief bepalen.

BEREKENING UURTARIEF 2024	PROGRAMMA'S	OVERHEAD	TOTAAL
Totaal lasten	25.055.460	9.378.818	34.434.278
Lasten/baten niet gedekt door uren	2.873.618	1.134.814	4.008.433
TOTAAL LASTEN TE DEKKEN VIA TARIEVEN	**22.181.841**	**8.244.004**	**30.425.845**
Gerealiseerde declarabele uren	278.732	278.732	
GEMIDDELD TARIEF 2024	**€ 79,58**	**€ 29,58**	**€ 109,16**

Op basis van het nacalculatorisch tarief komt het aandeel overhead uit op 27,1%. Dit is lager dan de vastgestelde KPI.

4.1 Waarderingsgrondslagen jaarrekening

Algemeen

Wet- en regelgeving

De jaarrekening is opgemaakt in overeenstemming met het 'Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten' (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het algemeen bestuur op d.d. 3 april 2024 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de gemeenschappelijke regeling.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- ➜ De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- ➜ De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 6 november 2024 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld;
  - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld.
  - Ten aanzien van het M&O criterium is de memo M&O van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- ➜ De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
  - Een verantwoordingsgrens van 1% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen

Waardering van activa en passiva

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten.

Activa

Vaste activa

De activa zijn onder te verdelen in immateriële, materiële en financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa

De ODBN bezit geen immateriële vaste activa.

Materiële vaste Activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In het jaar na afronden van de investering wordt de afschrijving gestart. In basis wordt afgeschreven naar een restwaarde van € 0,-.
Voor het volledige afschrijvingsbeleid wordt doorverwezen naar de financiële verordening 2023-1.

De volgende afschrijvingstermijnen zijn gehanteerd:

TYPE ACTIVA	AFSCHRIJVINGSTERMIJN
Voorzieningen aan gebouwen	10 jaar
Kantoormeubilair	10 jaar
ICT-hardware	5 jaar
Aanschaf laptops	3 jaar
Aanschaf telefoons	3 jaar

Investeringen in 2024

NAAM KREDIET	OORSPRONKELIJK KREDIET CF BEGROTING	OPENSTAAND KREDIET 2024	REALISATIE 2024	RESTANT 2024	AFSLUITEN OF OVERHEVELEN?
Aanschaf laptops 2024	50.000	50.000	39.331	10.669	Afsluiten
Aanschaf telefoons 2024	30.000	30.000	29.231	769	Afsluiten
Huisvesting: Audiovisuele middelen	0	75.000	20.983	54.017	Overhevelen
Huisvesting: Aanschaf Meubilair	0	70.000	0	70.000	Overhevelen
Vervanging vloerbedekking	0	50.000	45.492	4.508	Overhevelen
TOTAAL INVESTERINGEN	**80.000**	**275.000**	**135.037**	**139.963**	

Financiële vaste activa

De ODBN bezit geen financiële vaste activa.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen.

Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingsverlies van een kasstroom genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom genererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vlottende activa

De vlottende activa zijn onder te verdelen in: uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa. De vlottende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Uitzettingen met een looptijd < 1jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de voorziening voor dubieuze debiteuren.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Passiva

Vaste activa

De vaste passiva zijn eigen vermogen, voorzieningen en langlopende schulden (met een rente typische looptijd van 1 jaar of langer). Vaste passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het totaal eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorafgaand jaar, vermeerderd of verminderd met het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Voor zover het Algemeen Bestuur gedurende het jaar besluiten over reserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van de reserves per jaareinde verwerkt. Uit het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de effecten van de besluiten van het Algemeen Bestuur volgt een resultaat na bestemming.

Voorzieningen

Het vormen van voorzieningen is vastgelegd in het BBV artikel 44. Voor de ODBN geldt dat voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die niet exact bekend zijn, maar redelijkerwijs geschat kunnen worden en worden gevormd voor risico's die hierop van toepassing zijn. Daarnaast kunnen voorzieningen worden gevormd ter egalisatie van lasten. Onder de voorzieningen vallen ook middelen die van derden verkregen zijn die specifiek besteed moeten worden. Voorschotbedragen vallen hier niet onder. De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde conform bepalingen in het BBV. Uitzondering hierop is de voorziening Voorste Heide, deze is gewaardeerd tegen contante waarde, eveneens conform het BBV.

Langlopende schulden

Langlopende schulden hebben een rente typische looptijd van een jaar of langer. Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De ODBN heeft geen langlopende schulden.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar en overlopende passiva opgenomen.

Schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar

Hieronder worden overige schulden verantwoord, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De posten opgenomen onder overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Baten en lasten algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden verwerkt als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn. In de presentatie van de baten en lasten wordt voldaan aan de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording. Door gewijzigde regelgeving wordt de overhead vanaf 2017 apart in beeld gebracht onder hoofdstuk bedrijfsvoering. De overhead is bepaald op basis van de notitie overhead van het BBV.

Personeelslasten

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Een uitzondering vormen overlopende posten uit hoofde van de aan de jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze worden toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

4.2 Toelichting op de balans per 31 december

In deze paragraaf wordt op alle onderdelen van de balans de toelichting gegeven.

4.2.1 Activa

Materiële vaste activa **€ 1.090.629**

In onderstaande tabel is het verloop van de materiële vaste activa weergegeven, onderverdeeld naar de verplicht voorgeschreven hoofdgroepen. Binnen de administratie van de ODBN is een gedetailleerdere specificatie van de betreffende materiële activa aanwezig.

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	STAND PER 31-12-2023	VERMEER-DERING	VERMINDE-RING	AFSCHRIJ-VING	BOEK-WAARDE 31-12-2024
Bedrijfsgebouwen	457	0		65	392
Inrichting en inventaris kantoorgebouwen	479	45		83	441
Automatisering	310	90		142	257
Vervoermiddelen	0	0		0	0
TOTAAL MATERIËLE VASTE ACTIVA	**1.246**	**135**	**0**	**291**	**1.091**

In 2024 zijn voor bovenstaande activa geen bijdragen van derden ontvangen. Ook hebben er geen duurzame waardeverminderingen plaatsgevonden.

Uitzettingen korter dan één jaar **€ 20.896.246**

Deze post is als volgt samengesteld.

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEK-WAARDE 31-12-2023	STAND PER 31-12-2024	VOOR-ZIENING ONINBAAR	BOEK-WAARDE 31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	585	1.195	134	1.061
Overige vorderingen	3	0		0
Rekening-courant verhoudingen met het Rijk	19.514	19.835		19.835
TOTAAL UITZETTINGEN	**20.102**	**21.030**	**134**	**20.896**

Vorderingen op openbare lichamen

De totale omvang van de nog te vorderen bedragen bedraagt ultimo 2024 nog € 1.061.000. Het gaat hier vooral om de nog openstaande eindafrekeningen over het jaar 2024. Voor de voorzichtigheid hebben we een voorziening dubieuze debiteuren opgenomen van € 134.000. Deze voorziening is daarmee hoger dan in 2023. De voorziening is opgehoogd in verband met een dispuut over de betaling van een tweetal projecten door een opdrachtgever buiten de deelnemers om.

Rekening-courant verhoudingen met het Rijk

Onder de rekening-courant verhouding met het Rijk wordt begrepen het saldo als gevolg van het schatkistbankieren. Op grond van de regeling 'Schatkistbankieren decentrale overheden' is de ODBN verplicht om hieraan deel te nemen. Dit heeft gevolg dat dagelijks een groot deel van het saldo van de bankrekeningen van de ODBN afgeroomd tot een vastgesteld drempelbedrag.

Drempelbedrag

Alle overtollige middelen dienen in de schatkist te worden aangehouden. Een uitzondering is het drempelbedrag, het maximumbedrag dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. De hoogte van dit drempelbedrag is afhankelijk van de omvang van de organisatie. In 2024 bedroeg het drempelbedrag voor de ODBN € 1.000.000,-.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2024 zijn er 23 dagen geweest dat het saldo van de lopende rekeningen hoger was dan het drempelbedrag. Deze hebben niet geleid tot een overschrijding van het gemiddelde drempelbedrag per kwartaal.

BEREKENING BENUTTING DREMPELBEDRAG SCHATKISTBANKIEREN BEDRAGEN IN € 1.000					
		VERSLAGJAAR	2024		
(1)	Drempelbedrag	1.000			
		Q 1	Q 2	Q 3	Q 4
2	Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	232	526	366	319
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	768	474	634	681
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

(1) BEREKENING DREMPELBEDRAG					
		VERSLAGJAAR	2024		
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	36.492			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	36.492			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002	Drempelbedrag Berekening: (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	1.000			

(2) BEREKENING KWARTAALCIJFER OP DAGBASIS BUITEN 'S RIJKS SCHATKIST AANGEHOUDEN MIDDELEN					
		Q 1	Q 2	Q 3	Q 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	21.119	47.824	33.703	29.316
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) = (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	232	526	366	319

Liquide middelen **€ 300.401**

Deze post bestaat uit het totaal van de middelen op de 2 lopende rekeningen bij de Rabobank en 2 rekeningen bij de BNG. In 2025 zal afscheid genomen worden van de Rabobank als bank voor de ODBN.

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2023	STAND PER 31-12-2024
BANKSALDI:		
Rabobank	107	100
BNG	0	201
TOTAAL UITZETTINGEN	**107**	**300**

De middelen op bovenstaande bankrekeningen zijn vrij besteedbaar.

Overlopende activa **€ 168.424**

Deze post bestaat vooral uit facturen die van toepassing zijn op het boekjaar 2024.

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2023	STAND PER 31-12-2024
Nog te ontvangen bedragen	1	1
Vooruitbetaalde bedragen	134	167
Ter verrekenen bedragen	0	0
TOTAAL OVERLOPENDE ACTIVA	**136**	**168**

De post vooruitbetaalde bedragen betreffen vooral facturen die in 2024 ontvangen zijn die betrekking hebben op het boekjaar 2025.

Nog te ontvangen bedragen

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2023	TOEVOE-GINGEN	ONTVANGEN BEDRAGEN	BOEKWAARDE 31-12-2024
Diverse opbrengsten ODBN	1	0	0	1
Nog te ontvangen bedragen Europese Unie	0	0	0	0
Nog te ontvangen bedragen Rijk	0	0	0	0
TOTAAL NOG TE ONTVANGEN BEDRAGEN	**1**	**0**	**0**	**1**

4.2.2 Passiva

Eigen vermogen **€ 8.902.747**

De in de balans opgenomen post eigen vermogen is op het eind van 2024 als volgt te specificeren:

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2023	BOEKWAARDE 31-12-2024
Algemene reserve	1.852	1.852
Bestemmingsreserves	6.418	6.091
Rekeningresultaat	992	959
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	**9.262**	**8.903**

Reserves

Alle reserves samen geven het totale eigen vermogen van de dienst weer en zijn onder te verdelen in algemene reserves en bestemmingsreserves. Een bestemmingsreserve kan geen negatieve stand kennen. Als een reserve geen concrete bestemming heeft wordt het beschouwd als een algemene reserve.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de reserves gedurende het jaar 2024.

VERLOOP RESERVES BEDRAGEN IN € 1.000	STAND 31-12-2023	RESULTAAT BESTEMMING 2023	TOE-VOEGING	ONT-TREKKING	STAND 31-12-2024
Reserves					
Algemene reserve ODBN	1.852	0	0	0	1.852
TOTAAL ALGEMENE RESERVE	**1.852**	**0**	**0**	**0**	**1.852**
Bestemmingsreserve ISV	5.696	0	0	88	5.608
Bestemmingsreserve implementatie omgevingswet	30	0	0	30	0
Bestemmingsreserve informatiegestuurd werken	87	0	0	87	0
Bestemmingsreserve HR-instrumentarium	123	0	0	0	123
Egalisatiereserve SSIB	163	0	197	0	360
Reserve Incidentele projecten	320	0	0	320	0
TOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	**6.418**	**0**	**197**	**524**	**6.091**
TOTAAL RESERVES	**8.270**	**0**	**197**	**524**	**7.943**

In 2024 is er geen reserve gevormd voor afschrijvingen van activa, daarom is deze kolom in bovenstaande tabel niet toegevoegd in afwijking van het BBV-voorschrift. Het resultaat 2023 is conform besluit AB terugbetaald aan de deelnemers.

Algemene reserves

De reserve betreft het weerstandscapaciteit van de ODBN. Dit is de enige reserve van de organisatie die niet met een specifieke beleidsdoelstelling beklemd is. Voor het bepalen van de omvang van deze algemene reserve is het zoeken naar een goede balans. Een balans tussen enerzijds voldoende omvang om risico's zelf te kunnen opvangen en anderzijds te voorkomen dat algemene middelen van deelnemers 'opgepot' raken. In basis moet de beschikbare weerstandscapaciteit even groot zijn als de benodigde weerstandscapaciteit. Daarmee wordt de weerstandsratio bepaalt op een streven van minimaal 1,0.

Het risicoprofiel van de ODBN kan door de vele ontwikkelingen per jaar fluctueren. Vanuit het principe zelf financieel duurzaam, zonder onnodig 'oppotten' van overheidsgelden, wordt een bandbreedte gehanteerd waarin de weerstansratio van de ODBN kan fluctueren. Deze bandbreedte voor de weerstandsratio bedraagt tussen de 0,75 en 1,5. Daar dat deze bandbreedte wordt gehanteerd is het niet direct noodzakelijk om mutaties door te voeren. Wanneer de weerstandsratio boven de bandbreedte uit komt, wordt aan het Algemeen Bestuur een besluit voorgelegd wat met de middelen in de algemene reserve moet gebeuren. Onder deze bandbreedte worden concrete maatregelen aan het algemeen bestuur ter besluitvorming voorgelegd hoe te groeien naar de streefwaarde van 1,0 en wat dit betekent voor de algemene reserve.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn in het leven geroepen met een bestedingsfunctie, waarbij de middelen zijn weggezet voor toekomstige uitgaven of investeringen. Het staat het Algemeen Bestuur vrij om voor een bestemmingsreserve een heroverweging van de besteding te doen. Binnen de ODBN zijn verschillende soorten bestemmingsreserves gevormd. Onderstaand is per bestemmingsreserve een korte toelichting gegeven over de noodzaak, de mutaties en de omvang van de bestemmingsreserves.

Bestemmingsreserve ISV

De middelen zijn bestemd voor de uitvoering van saneringswerkzaamheden ten behoeve van geluidswerende maatregelen. Bij de jaarrekening 2018 is bij bestemming van het resultaat voorgesteld de vrijval voorziening om te zetten naar een bestemmingsreserve. Het grootste deel van de te saneren woningen is de afgelopen jaren daadwerkelijk aangepakt. Er resteert echter nog een aantal woningen waar eveneens geluidsanering dient plaats te vinden. In 2019 is besloten om 2,5 miljoen beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de sanering van het restant van de A-lijst woningen en voor de opzet van een projectorganisatie. Tot dusver is van deze € 2,5 miljoen € 1.117.987 onttrokken, daarvan is € 87.699 in 2024 onttrokken.

Reserve implementatie Omgevingswet

Deze reserve is gevormd met middelen uit de jaarrekening 2020 en is bedoeld voor de technische implementatie van de omgevingswet. Ultimo 2023 zit er nog € 30.000 in deze reserve. Dit bedrag wordt nog voor 2024 gereserveerd om eventuele aanloopproblemen in het startjaar van de Omgevingswet te kunnen ondervangen. In 2024 is deze reserve conform besluitvorming bij de eerste bestuursrapportage vrijgevallen. Deze reserve kan opgeheven worden.

Reserve informatiegestuurd werken

Voor de verdere ontwikkeling van het Informatiegestuurd werken is uit het jaarrekeningsaldo 2020 een bestemmingsreserve gevormd voor het Informatiegestuurd werken. In 2022 is dit voortvarend opgepakt. Van de beschikbare gestelde middelen uit deze reserve is in 2022 € 113.381 uitgegeven. In 2023 is er geen onttrekking geweest aan de reserve, daarmee resteert een bedrag van € 86.619 in de reserve. Conform besluitvorming bij de eerste bestuursrapportage is deze reserve in 2024 vrijgevallen. Deze reserve kan opgeheven worden.

Reserve HR-Instrumentarium

In 2021 is een bestemmingsreserve gevormd voor het verder (door-) ontwikkelen van het HR-instrumentarium. In 2022 is een start gemaakt voor het aantrekken van extra capaciteit om deze projecten op te pakken. In 2024 hebben er geen mutaties op deze reserve plaatsgevonden. In de reserve resteert per 31-12-2024 een bedrag van € 123.000. In 2024 is het project 'Borgen en Valideren' afgerond. Conclusie vanuit dit project is dat het structureel monitoren van de kwaliteitscriteria het beste gedaan kan worden vanuit een Learning Management System. Bij het Algemeen Bestuur zal een voorstel gedaan worden om de middelen uit deze reserve in te zetten voor de implementatie van dit LMS.

Egalisatiereserve SSiB

Voor Samen Sterk in Brabant worden middelen ontvangen van onze deelnemers, maar ook van andere partijen. Door te werken met een egalisatiereserve SSiB kunnen voor- en nadelen verrekend worden. Doordat het resultaat van SSiB resultaatbepalend gestort wordt in de reserve komen voor- en nadelen niet ten gunste/laste van alleen de deelnemers van de ODBN.

Reserve Incidentele projecten

Deze nieuwe reserve is in 2023 ingesteld en is bedoeld voor incidentele projecten die over de grens van een boekjaar heen lopen. Voor een project wordt incidenteel budget vastgesteld. Dit budget is voor maximaal 2 jaar beschikbaar voor uitvoering. Na deze tijd vervalt het budget. Wanneer er na het einde van het eerste boekjaar geld over is van de incidentele middelen en het project is nog niet afgerond, dan mogen de resterende middelen resultaatbepalend toegevoegd worden aan de reserve. Het jaar daarna kan het project direct verder lopen en beschikken over de nog beschikbare middelen. Bij de start van 2024 zat er voor een tweetal projecten budget in deze reserve. Dit betrof 'Van inrichting naar MBA' en 'Borgen en valideren'. Beide projecten zijn in 2024 afgerond en de middelen zijn, conform eerdere besluitvorming, volledig in de jaarrekening van 2024 vrijgevallen. De stand van de reserve bedraagt nu € 0,-.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen uit reserves

In 2024 hebben geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan of van de reserves plaats. De onttrekkingen en toevoegingen waren incidenteel van aard.

Rekeningresultaat **€ 959.322**

Als gevolg van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (art. 42) wordt het resultaat van het lopende jaar afzonderlijk opgenomen in de balans als onderdeel van het eigen vermogen. Over de besteding van dit resultaat dient door uw algemeen bestuur een afzonderlijk besluit te worden genomen. De jaarrekening 2024 sluit met een voordelig resultaat van € 959.000. Voor een nadere toelichting van de totstandkoming van dit resultaat wordt kortheidshalve verwezen naar de toelichting op de baten en lasten over 2024 in paragraaf 4.4. Bij de presentatie van de jaarstukken 2024 zal een voorstel gedaan worden voor de besteding van het resultaat.

Voorzieningen **€ 6.505.625**

VERLOOP VOORZIENINGEN BEDRAGEN IN € 1.000	STAND 31-12-2023	TOE-VOEGING 2024	AAN-WENDING 2024	VRIJVAL	STAND 31-12-2024
VOORZIENINGEN VOOR VERPLICHTINGEN, VERLIEZEN EN RISICO'S					
Voorziening nazorg Voorste Heide	5.002	201	56	0	5.147
Voorziening ww-verplichting	905	0	303	117	485
Voorziening transitievergoeding	14	28	0	42	0
Voorziening RVU	0	27	0	0	27
Voorziening Bovenwettelijk verlof	762	84	0	0	846
TOTAAL VOORZIENINGEN	**6.683**	**341**	**359**	**159**	**6.506**

Voorziening nazorg Voorste Heide

De voorziening dient ter financiering van de kosten van de eeuwigdurende nazorg van de voormalige stortplaats Voorste Heide in Oss. De omvang van deze voorziening is gebaseerd op een zogenaamde 'Rinas' berekening. Dit is een berekening specifiek voor de berekening van het doelvermogen van verontreinigde gebieden. De omvang van de voorziening is gebaseerd op inzichten van de geactualiseerde calculatie en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek wordt herzien en waarbij de omvang in de komende jaren zowel positief als negatief kan afwijken. De herberekening heeft in oktober 2024 plaatsgevonden en als conclusie dient er een bijstorting gedaan te worden van €201.000, dit komt ten laste van het rekeningresultaat 2024. Het bestuur is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de omvang van de voorziening.

Voorziening WW-gelden

Wanneer er geen passende functie meer is voor medewerkers zal de werkgever, op basis van cao afspraken, medewerkers gedurende twee jaar begeleiden naar een andere baan. Het zgn. 'Van Werk naar Werk' Traject. Als dit traject niet het gewenste resultaat heeft wordt afscheid genomen. Deze medewerkers hebben recht op een WW-uitkering. De ODBN is zelfrisicodragend, wat betekent dat de WW-uitkering voor rekening komt van de voormalige werkgever. Conform de BBV-voorschriften moet hiervoor een voorziening worden getroffen voor toekomstige verplichtingen. Deze wordt jaarlijks geactualiseerd. Per saldo leidt dit in de jaarrekening van 2024 tot een onttrekking van 303.000 vanwege gemaakte kosten in 2024 en een vrijval van € 117.000. Dit omdat 2 oud-werknemers, tegen alle eerdere verwachtingen in, weer werk gevonden hebben. Daarmee komt het risico voor de WW-last voor de ODBN te vervallen en kan de hoogte van de voorziening neerwaarts bijgesteld worden.

Voorziening transitievergoeding

Als gevolg van nieuwe wetgeving per 2020 is een nieuwe voorziening gevormd. Per 2020 is de nieuwe Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) in werking getreden. Dit heeft als gevolg dat ODBN een transitievergoeding moet betalen indien tijdelijke contracten van medewerkers niet wordt verlengd. Voor alle tijdelijke contracten is een transitievergoeding in beeld gebracht en op grond hiervan is een inschatting gemaakt hoe groot de omvang van de voorziening moet zijn. In 2024 zijn veel transitievergoedingen uitgekeerd, daarmee is de voorziening in 2024 negatief komen te staan. Om deze negatiefstand op te heffen heeft er een aanvullende dotatie plaatsgevonden. In 2024 is verder gekeken naar de omvang van de te vormen voorziening. Daarbij is gezien dat de omvang van deze voorziening al jaren rondom hetzelfde niveau fluctueert. Als gevolg van het bepaalde in het BBV dat bij een arbeidsverplichting van een gelijkblijvende omvang geen voorziening gevormd mag worden, is besloten deze voorziening nu op € 0,- te waarderen.

Voorziening spaarverlof

In de Cao is geregeld dat medewerkers een deel van het verlof om kunnen zetten in spaarverlof. Dit spaarverlof is onbeperkt geldig en kan onder bepaalde voorwaarde ingezet worden voor verlof of eerder stoppen met werken. Conform BBV dient voor de omvang van het spaarverlof een voorziening gevormd te worden. Op 31 december 2024 was er vanuit de organisatie nog geen verlof omgezet naar spaarverlof. Daarom is er geen waarde in deze voorziening opgenomen.

Voorziening RVU

In de Cao is geregeld dat specifieke medewerkers gebruik mogen maken van een RVU-regeling. Deze regeling houdt in dat een medewerker vroegtijdig kan stoppen met werken tegen een uitbetaling van een vergoeding. Conform BBV dient voor deze regeling een voorziening gevormd te worden. Op 31 december 2024 was er vanuit de organisatie 1 medewerker die formeel heeft aangegeven gebruik te willen maken van deze regeling. Daarom is deze voorziening gevormd met een waarde van € 27.000.

Voorziening bovenwettelijk verlof

Op 1 januari 2024 is de nieuwe Cao SGO in werking getreden. Dit heeft gevolgen gehad voor de verlofstanden binnen de organisatie. De medewerkers hebben er verlof bij gekregen als gevolg van extra verlofdagen in de CAO van 2021/2022, 2023 en 2024. Conform BBV is er een nieuwe voorziening gevormd voor het bovenwettelijk saldo per 31 december. De storting in de voorziening in 2024 bedroeg € 84.000.

Langlopende schulden **€ 0**

De ODBN heeft geen langlopende leningen afgesloten.

Kortlopende schulden **€ 5.768.425**

De in de balans opgenomen post kortlopende schulden eind 2024 is als volgt te specificeren:

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2023	BOEKWAARDE 31-12-2024
Overige schulden (Crediteuren)	3.712	5.740
Overige schulden (Vereniging van contractanten)	0	0
Tussenrekening salarissen	0	29
TOTAAL KORTLOPENDE SCHULDEN	**3.713**	**5.768**

De post crediteuren is ten opzichte van 2023 toegenomen. Dit komt doordat er voor de eindafrekening van de opdrachten een aantal grote creditnota's verzonden zijn.

Overlopende passiva **€ 1.278.902**

De in de balans opgenomen post overlopende passiva op het eind van 2024 is als volgt te specificeren:

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEKWAARDE 31-12-2023	BOEKWAARDE 31-12-2024
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde Verplichtingen van vergelijkbaar volume	930	667
De van De Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschot-bedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.004	612
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	0	0
TOTAAL OVERLOPENDE PASSIVA	**1.934**	**1.279**

Vooruit ontvangen bedragen EU en NL-overheidslichamen

De post vooruit ontvangen bedragen op het eind van 2024 is als volgt te specificeren:

OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000	BOEK-WAARDE 31-12-2023	TOEVOE-GINGEN	AFNAME	BOEK-WAARDE 31-12-2024
EUROPA	**0**	**0**	**0**	**0**
RIJK	**866**	**477**	**1.094**	**249**
Specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	364	0	364	0
Specifieke uitkering Toezicht en Handhaving energiebesparingsplicht	502	477	730	249
OVERIGE OVERHEDEN	**138**	**476**	**251**	**363**
SSiB	138	498	273	363
TOTAAL VOORUIT ONTVANGEN BEDRAGEN	**1.004**	**975**	**1.367**	**612**

In 2024 zijn er geen terugbetalingen geweest op basis van bovenstaande regelingen.

4.3. Niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen

In onderstaande tabel hebben we de 'niet uit de balans blijkende verplichtingen' inzichtelijk gemaakt. Deze hebben betrekking op langlopende overeenkomsten die de ODBN aangegaan is. In verband met de relevantie zijn in dit overzicht uitsluitend de belangrijkste contracten opgenomen.

OMSCHRIJVING | BEDRAGEN IN € 1	BOEKWAARDE 31-12-2023	BOEKWAARDE 31-12-2024
HUISVESTING	**1.685**	**1.408**
Voor de huisvesting aan de Victorialaan 1 in 's-Hertogenbosch hebben we een meerjarige huurovereenkomst gesloten. In 2023 is besloten om het contract te verlengen met 5 jaar. Daarmee loopt dit contract tot en met 31 juli 2029.		
LEASE WAGENPARK	1.292	1.143
De ODBN heeft in 2022/2023 het bestaande wagenpark vervangen door leaseauto's. Voor de nieuwe auto's geldt dat deze contracten lopen 8 jaar na aflevering van de auto. Daarmee bedraagt de verplichting voor de komende periode per einde balansdatum:	318	1.292
NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN	**2.977**	**2.551**

Vennootschapsbelasting

In 2020 heeft nadere afstemming plaatsgevonden met de belastingdienst over een eventuele Vpb-plicht van de ODBN. De belastingdienst is tot de volgende conclusie gekomen:

"Op grond van de geschetste feiten en omstandigheden ziet de Belastingdienst geen reden om een aangiftebiljet Vpb uit te reiken, met dien verstande dat als de situatie wijzigt waardoor Vpb-plicht ontstaat de ODBN zelf moet verzoeken om een aangiftebiljet uitgereikt te krijgen"

Deze conclusie van De Belastingdienst biedt de ODBN voldoende comfort om te stellen dat bij een ongewijzigde situatie de ODBN de komende jaren niet Vpb-plichtig is. Indien de situatie of feiten veranderen, ontstaat een nieuwe situatie en moet opnieuw aangetoond worden dat VPB-plicht wel of niet van toepassing is voor de ODBN. Aangezien de situatie vanaf 2021 niet veranderd is, zijn we van mening dat we ook voor deze jaren niet Vpb-plichtig zijn. In 2025 zullen wij afstemming zoeken met een belastingadviseur omtrent de Vpb.

4.4 Toelichting op baten en lasten 2024

In dit onderdeel van de financiële verantwoording wordt aangegeven wat de belangrijkste verschillen zijn in de programma's. Hierbij wordt een vergelijk gemaakt tussen de bijgestelde begroting en de realisatie in het jaar 2024.

4.4.1. Programma Regionale Dienstverlening en collectieve ontwikkelingen

PROGRAMMA REGIONALE DIENSTVERLENING EN COLLECTIEVE ONTWIKKELINGENG BEDRAGEN IN € 1.000	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024	VERSCHIL
Inzet personeel	2.129	2.711	**2.923**	-213
Inzet bedrijfsmiddelen	680	999	**1.011**	-12
TOTAAL LASTEN	**2.809**	**3.710**	**3.934**	**-225**
Collectieve taken	882	882	**882**	0
Samen Sterk in Brabant	2.758	2.758	**2.669**	-90
Overige regionale programma's	151	1.098	**1.229**	131
TOTAAL BATEN	**3.792**	**4.738**	**4.780**	**41**
SALDO	**984**	**1.029**	**845**	**-183**

Het programma regionale dienstverlening laat op begrotingsbasis een voordeel zien van € 1.029.000 en op realisatiebasis een voordeel van € 845.000. Dit geeft een lager dan begroot resultaat van € 183.000. Hieronder volgen de toelichtingen op de afwijkingen.

Inzet personeel **€ 213.000 (N)**

Organisatiebreed is een voordeel ontstaan op de inzet van personeel. De totale ontwikkeling op het personeelsbudget wordt nader toegelicht in het programma bedrijfsvoering. In dit programma presenteren wij een nadeel van € 213.000. Dit komt doordat er meer omzet is gegenereerd in Regionale Dienstverlening dan begroot, vooral op de inzet voor de projecten van de specifieke uitkeringen. Doordat de doorbelasting van personeelskosten is gebaseerd op omzet, valt deze doorbelasting daarmee ook hoger uit dan begroot.

Inzet bedrijfsmiddelen **€ € 12.000 (N)**

- **Storting Voorste Heide € 201.000 (N)**
  Het nadeel dat hier ontstaat komt grotendeels door de storting van ruim € 201.000 in de voorziening Voorste Heide om te voldoen aan het doelvermogen naar aanleiding van de RINAS berekening. Deze storting is in de tweede bestuursrapportage ook al aangekondigd.
- **SSIB € 103.000 (V)**
  Op het geheel van SSiB is een voordeel gerealiseerd, enerzijds door lagere kosten op het gebied van materialen, brandstofkosten en diverse kleinere posten. Anderzijds doordat er extra inkomsten waren. Het voordeel leidt ook tot een storting in de egalisatiereserve SSiB, deze is onder onderdeel Reserves terug te zien.
- **Incidenteel project Borgen en Valideren € 159.000 (V)**
  Voor het project Borgen en Valideren was een projectbudget geraamd. Dit projectbudget is deels ingezet voor kosten van een extern begeleidend partij, anderzijds voor uren van de organisatie. Het verschil tussen het voordeel op dit programma en de mutatie in de reserve wordt veroorzaakt doordat hier alleen directe loonkosten toegerekend wordt, maar de overhead in programma 3 zit. Per saldo is op dit project ongeveer € 50.000 overgebleven wat in het resultaat van 2024 zit.
- **Incidenteel project Van inrichting naar MBA € 30.000 (V)**
  Op dit programma ontstaat een voordeel van € 30.000 dit zijn met name de toegerekende directe loonkosten. Het verschil tussen het voordeel op dit programma en de mutatie in de reserve wordt veroorzaakt doordat hier alleen directe loonkosten toegerekend wordt, maar de overhead in programma 3 zit.
- **Incidenteel project Sanering verkeerslawaai € 9.000 (N)**
  Voor het project Sanering verkeerslawaai is op dit programma een nadeel van € 9.000. Dit zijn met name de toegerekende directe loonkosten. Voor Sanering Verkeerslawaai wordt er ook een onttrekking gedaan aan de reserve ISV, deze is zichtbaar in onderdeel Reserves.
- **Incidenteel project spuk THE € 8.000 (N)**
  Voor het project spuk THE is in de realisatie meer uren gemaakt dan begroot, daardoor worden er meer loonkosten aan dit project toegerekend. Tegenover deze uren staat wel een inkomst van de specifieke uitkering.
- **Incidenteel project spuk IBP € 94.000 (N)**
  Voor het project spuk IBP is in de realisatie meer uren gemaakt dan begroot. Daarnaast zijn er ook externe projectkosten gemaakt. Tegenover deze uren en kosten staat wel een inkomst van de specifieke uitkering.
- **Diverse posten Regionale dienstverlening € 7.000 (V)**
  Voor overige onderdelen binnen het programma Regionale dienstverlening telt het resultaat op tot een voordeel van € 7.000. Dit betreft kleine overschrijdingen op de posten crisisbeheersing, bodemloket en collectieve taken.

SSIB **€ 90.000 (N)**

Voor SSiB is in 2024 een extra rijkssubsidie ontvangen voor de groene boa's. Op het geheel van SSiB is een resultaat behaald. Conform gemaakte afspraken wordt het voordeel uit de extra provinciale middelen teruggestort aan de Provincie, deze middelen (€ 287.000,- N) staan in deze jaarrekening nog op de balans. Conform de besluitvorming bij de jaarrekening 2021 is het overige voordeel op SSiB gestort in de egalisatiereserve SSiB voor een bedrag van € 197.000. Daarmee is het geheel van SSiB budgettair neutraal voor de jaarrekening. Zie ook paragraaf 4.4.4.

Overige regionale programma's **€ 131.000 (V)**

Op de overige onderdelen binnen regionale dienstverlening is een voordeel aan de batenkant gerealiseerd van € 131.000. Dit wordt vooral veroorzaakt door extra inkomsten die uit de specifieke uitkeringen 'Toezicht en handhaving energiebesparingsplicht'.

4.4.2 Programma Individuele Dienstverlening

PROGRAMMA INDIVIDUELE DIENSTVERLENING BEDRAGEN IN € 1.000	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024	VERSCHIL
Inzet personeel	19.803	19.025	**19.029**	-4
Inzet bedrijfsmiddelen	130	130	**429**	-299
TOTAAL LASTEN	**19.933**	**19.155**	**19.458**	**-304**
Basistaken (werkprogramma)	17.813	17.506	**16.335**	-1.171
Verzoektaken (werkprogramma)	14.092	13.283	**11.699**	-1.585
Aanvullende verzoektaken	717	717	**1.186**	469
TOTAAL BATEN	**32.622**	**31.507**	**29.220**	**-2.287**
SALDO	**12.689**	**12.352**	**9.762**	**-2.590**

Het programma individuele dienstverlening laat op begrotingsbasis een voordeel zien van € 12.352.000 en op realisatiebasis een voordeel van € 9.762.000 Dit geeft een lager dan begroot resultaat van € 2.590.000. Hieronder volgen de toelichtingen op de afwijkingen.

Inzet bedrijfsmiddelen € 299.000 (N)

Het nadelig saldo van € 299.000 op de inzet van bedrijfsmiddelen in dit programma wordt veroorzaakt door de gemaakte projectkosten voor de uitvoering van de werkprogramma's, de provinciale opdracht en de aanvullende verzoektaken. Deze projectkosten zijn door gefactureerd naar de deelnemers en vallen dus weg tegen de inkomsten.

Opbrengsten individuele dienstverlening € 2.287.000 (N)

➜ **Opbrengst projectkosten € 299.000 (V)**

Ten opzichte van de begroting is er voor € 299.000 meer aan projectkosten gefactureerd. Dit valt weg tegen het nadeel onder het kopje bedrijfsmiddelen.

➜ **Omzet individuele dienstverlening € 2.586.000 (N)**

De omzet voor individuele dienstverlening valt hoger uit dan verwacht. Bij de bestuursrapportage gingen we nog uit van een nadeel op de individuele dienstverlening van € 4.070.000 tot € 2.970.000. Deze prognose is gemaakt op basis van ervaringsgegevens over 2023 waar in het laatste kwartaal een beperkte stijging van de declarabiliteit te zien is. In de laatste vier maanden van 2024 is echter een grote inhaalslag gemaakt. Daarmee hebben we zelfs het minst negatieve scenario positief overtroffen.

4.4.3 Programma Bedrijfsvoering

BEDRIJFSVOERING BEDRAGEN IN € 1.000	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024	VERSCHIL
Personeel en inhuur	6.028	7.302	**5.733**	1.569
Opleiding en loopbaanbegeleiding	1.001	718	**840**	-122
Dienstreizen & woon-werkverkeer	688	444	**466**	-22
Overige personele kosten	347	530	**539**	-10
Organisatie	230	188	**260**	-72
Huisvesting	839	757	**767**	-11
Kantoor	174	79	**89**	-10
Informatisering / automatisering	2.082	1.937	**2.072**	-135
Vervoermiddelen	98	43	**46**	-2
Extern onderzoek / advies	274	104	**46**	58
Overige kosten	1.890	165	**185**	-20
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**13.651**	**12.266**	**11.042**	**1.224**
Onvoorzien	100	100	**0**	100
TOTAAL LASTEN	**13.751**	**12.366**	**11.042**	**1.324**
Rentebaten	0	685	**785**	-100
Bijdrage personeel	0	180	**292**	-112
Overige baten	0	0	**-9**	9
TOTAAL BATEN	**0**	**865**	**1.068**	**-203**
SALDO	**-13.751**	**-11.501**	**-9.974**	**1.527**

Het programma bedrijfsvoering laat op begrotingsbasis een nadeel zien van € 11.501.000 en op realisatiebasis een nadeel van € 9.974.000. Dit geeft een hoger dan begroot resultaat van € 1.527.000. Hieronder volgen de toelichtingen op de afwijkingen.

Personeel en inhuur **€ 1.569.00 (V)**

Voor de totale personele loonkosten is er een voordeel gerealiseerd. Dit voordeel kent verschillende oorzaken. Enerzijds hebben we gezien dat de bezetting door het jaar heen niet altijd zo hoog is geweest als benodigd voor het behalen van de omzet. Anderzijds zien we dat de gerealiseerde gemiddelde loonsom per fte lager uitvalt dan waar in de begroting mee gerekend wordt. Op begrotingsbasis ramen we de loonsom op basis van het maximum van de loonschaal min 1 trede voor een functie, terwijl lang niet elke medewerker in de op één na laatste trede van de schaal uitbetaald wordt. Deze ruimte wordt deels benut doordat externe inhuur duurder is dan eigen personeel, maar per saldo is er begrotingsruimte.

Daarnaast zitten in deze post nog diverse mutaties verwerkt.

- **Vrijval uit WW-voorziening € 117.000 (V)**
  Daarnaast hebben we een deel van de voorziening voor de ww-gelden kunnen laten vrijvallen. Dit heeft geleid tot een voordeel in de exploitatie van € 117.000.
- **Vrijval financiële reservering spaaruren € 20.000 (V)**
  Het totaal aantal resterende spaaruren is in 2024 gedaald ten opzichte van 2024. Daardoor is de reservering die op de balans staat, ondanks de loonindexering, kleiner geworden en dit geeft een voordeel van € 20.000.
- **Dotatie voorziening Bovenwettelijk verlof € 80.000 (N)**
  Tegenover deze vrijval van spaaruren staat een nieuwe dotatie in de voorziening Bovenwettelijk verlof. Conform BBV is een voorziening getroffen voor het volledige overgebleven bovenwettelijke verlof. Door het gestegen aantal uren heeft deze dotatie een omvang van € 80.000. Deze stijging heeft vooral te maken met de loonindexering die in 2024 heeft plaatsgevonden, daarnaast is de omvang van het resterende bovenwettelijke verlof iets toegenomen
- **Storting voorziening RVU 27.000 (N)**
  Voor de voorziening van RVU is een storting van € 27.000 in de voorziening gedaan in 2024.

Opleiding en loopbaanbegeleiding **€ 122.000 (N)**

Het opleidingsbudget bedraagt 3% van de loonsom, conform de robuustheidscriteria. In de tweede bestuursrapportage voorzagen we een voordeel waarop het budget deels is afgeraamd. Deze aframing was te groot, waardoor er aan het einde van het jaar een nadeel is ontstaan op het opleidingsbudget.

Organisatiekosten **€ 72.000 (N)**

Er ontstaat een nadeel op onze organisatiekosten van € 72.000 die voornamelijk voortkomen wat hogere facilitaire kosten vanuit de huisvestingsaanpassingen. Tevens is vanuit hier de voorziening dubieuze debiteuren opgehoogd.

Informatisering / automatisering **€ 135.000 (N)**

Op IT melden wij een nadeel van € 135.000. Er is voornamelijk externe deskundigheid ingekocht. Het betreft hier het beheer en instandhouding van kerngegevens. Dit project is noodzakelijk om voor nu en in de toekomst te kunnen voldoen aan de benodigde datakwaliteit en belofte om informatie en rapportages hierover naar een hoger plan te brengen. Ook zijn de exploitatiekosten van onze provider hoger dan voorheen was berekend. Het gaat hierbij om stijgende licentie kosten.

Extern onderzoek / advies **€ 58.000 (V)**

Er ontstaat een voordeel op de externe onderzoek en advieskosten van € 58.000. Deze post moet in samenhang gezien worden met de organisatiekosten.

Rentebaten **€ 100.000 (V)**

Op de totale rentebaten is een voordeel gerealiseerd van € 785.000, dit is € 100.000 hoger dan gemeld in de 2e burap.

Bijdrage personeel **€ 112.000 (V)**

Op bijdrage personeel melden wij een voordeel van € 112.000. Dit betreft de gelden die komen vanuit het UWV over het verhaal van salarissen en sociale premies.

4.4.4 Reserves

PROGRAMMA RESERVE MUTATIES BEDRAGEN IN € 1.000	BEGROTING 2024	BEGROTING NA WIJZIGING 2024	REKENING 2024	VERSCHIL
Onttrekking aan reserves	-113	549	**524**	-25
Storting in reserves	0	0	**197**	-197
SALDO	**-113**	**549**	**327**	**-222**

Onttrekking reserves **€ 25.000 (N)**

➜ Sanering verkeerslawaai € 25.000 (N)

Voor sanering verkeerslawaai was in de bestuursrapportage rekening gehouden met een onttrekking van € 113.000. Uiteindelijk is in de jaarrekening bijna € 88.000 onttrokken vanwege een lagere urenrealisatie op het project.

Stortingen reserves **€ 197.000 (N)**

➜ SSamen Sterk in Brabant € 197.000 (N)

Op SSiB is een voordeel gerealiseerd. Hiervan wordt € 197.000 vereffend met de Egalisatiereserve SSiB. Dit is conform besluitvorming bij de jaarrekening 2021 waarbij een resultaat op SSiB resultaatbepalend wordt vereffend met de Egalisatiereserve SSiB.

4.5 Incidentele baten en lasten

INCIDENTELE LASTEN BEDRAGEN IN € 1.000	LASTEN	BEGROTING NA WIJZIGING	REALISATIE	VERSCHIL	
PROGRAMMA: INDIVIDUELE DIENSTVERLENING		**1.378**	**1.628**	**-249**	**N**
Sanering verkeerslawaai	Lasten	113	88	25	
Specifieke uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht	Lasten	600	730	-130	
Specifieke uitkering Interbestuurlijk programma	Lasten	346	348	-2	
Aanvulling voorziening Voorste Heide	Lasten	-	201	-201	
Project borgen en valideren	Lasten	286	237	49	
Project van inrichting naar MBA's	Lasten	34	24	10	
PROGRAMMA: INDIVIDUELE DIENSTVERLENING		**0**	**0**	**0**	
PROGRAMMA: BEDRIJFSVOERING		**0**	**139**	**-139**	
Aanvulling voorziening bovenwettelijk verlof	Lasten	-	84	-84	
Aanvulling voorziening transitievergoeding	Lasten	-	28	-28	
Aanvulling voorziening RVU	Lasten	-	27	-27	
STORTING IN RESERVES		**0**	**197**	**-197**	
Egalisatiereserve SSiB	Lasten		197	-197	
		1.378	**1.964**	**-585**	**N**

INCIDENTELE BATEN BEDRAGEN IN € 1.000	BATEN	BEGROTING NA WIJZIGING	REALISATIE	VERSCHIL	
PROGRAMMA: REGIONALE DIENSTVERLENING EN COLLECTIEVE ONTWIKKELINGEN		**946**	**1.274**	**328**	**V**
Samen Sterk in Brabant subsidie behoud capaciteit	Baten		198	198	
Specifieke uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht	Baten	600	730	130	
Specifieke uitkering Interbestuurlijk programma	Baten	346	346	-	
PROGRAMMA: INDIVIDUELE DIENSTVERLENING DIENSTVERLENING		**0**	**0**	**0**	
PROGRAMMA: BEDRIJFSVOERING		**685**	**902**	**217**	**V**
Aanvulling voorziening bovenwettelijk verlof	Baten	685	785	100	
Aanvulling voorziening transitievergoeding	Baten	0	117	117	
ONTTREKKINGEN RESERVES		**549**	**524**	**-25**	**N**
Onttrekking reserve ISV	Baten	113	88	25	
Vrijval reserve IGW	Baten	87	87	-	
Vrijval reserve OW	Baten	30	30	-	
Vrijval reserve incidentele projecten Van inrichting naar MBA	Baten	34	34	-	
Vrijval reserve incidentele projecten Borgen en valideren	Baten	286	286	-	
		2.180	**2.700**	**520**	**V**

TOTAAL		BEGROTING	REALISATIE	VERSCHIL	
Incidentele lasten	Lasten	1.378	1.964	-586	N
Incidentele baten	Baten	2.180	2.700	520	V
		-801	**-736**	**-66**	**N**

In bovenstaande overzicht is te zien dat in 2024 er meer incidentele baten waren dan incidentele lasten. Dit komt doordat er een aantal reserves vrijgevallen zijn.

Toelichting incidentele lasten

Sanering verkeerslawaai

Het project sanering verkeerslawaai zijn vanuit de reserve ISV middelen vrij gemaakt om een vastgestelde voorraad woningen te saneren die kampen met een teveel aan geluid vanuit het omliggende verkeer. Dit project is gestart in 2019 en wordt naar verwachting in 2026 afgerond.

Specifieke uitkering Toezicht en handhaving energiebesparingsplicht

Voor het houden van toezicht en het handhaven op de energiebesparingsplicht heeft het Rijk voor de 2022-2026 een incidentele specifieke uitkering ter beschikking gesteld aan de verschillende omgevingsdiensten. Na 2026 is dit project afgerond.

Specifieke uitkering Interbestuurlijk programma

Voor het oppakken van diverse aanbevelingen uit het rapport van commissie Van Aartsen heeft het Rijk de specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH uitgegeven. Vanuit deze uitkering heeft de ODBN meegedacht over de diverse aanbevelingen. Het jaar 2024 was het laatste jaar dat deze middelen besteed mochten worden. De ODBN heeft de volledig ter beschikking gestelde middelen besteed aan de projecten waar goedkeuring voor geleverd was.

Voorziening Voorste Heide

De ODBN heeft de eeuwigdurende onderhoudsplicht van de gesloten stortplaats Voorste Heide. Dat betekent dat er steeds voor 100 jaar bepaald wordt wat de omvang van de voorziening zou moeten zijn. In 2024 is er een nieuwe herberekening geweest wat het doelvermogen vergroot heeft tot ruim € 5 mln. Omdat de jaarlijkse onderhoudskosten uit de voorziening gehaald worden, neemt het doelvermogen af. Deze combinatie heeft in 2024 geleid tot een aanvullende dotatie van de voorziening van € 201.000. Deze aanpassing was in de tweede bestuursrapportage al aangekondigd.

Project Borgen en Valideren

Voor het project borgen en valideren zijn in 2023 incidentele middelen beschikbaar gesteld. Dit project heeft in 2024 doorgelopen en is eind 2024 afgerond.

Project van inrichting naar MBA

Onder de omgevingswet wordt niet meer gesproken over inrichtingen maar over milieubelastende activiteiten. Om het oude inrichtingenbestand om te zetten naar een bestand met milieubelastende activiteiten was in 2023 incidenteel geld beschikbaar gesteld. Dit project is in 2024 afgerond.

Resultaatbestemming 2023
Het positieve resultaat 2023 is in 2024 uitgekeerd aan de deelnemers.

Aanvulling voorzieningen verlof
In het kader van verlof is een voorziening gevormd voor het bovenwettelijke verlof wat niet benut is. Dit verlof vertegenwoordigt een grote waarde. In 2024 is deze voorziening aangevuld met € 84.000. Dit is het gevolg van de loonindexering

Aanvulling voorzieningen Transitievergoeding
In 2024 zijn er meer transitievergoedingen uitgekeerd dan in de voorziening opgenomen was, dat betekent dat de voorziening negatief kwam te staan. Met de dotatie van € 28.000,- komt de voorziening op 0 uit.

Aanvulling voorzieningen RVU
In 2024 heeft een collega aangegeven gebruik te willen maken van de RVU regeling. Dat betekent dat de voorziening RVU gevormd is met het bedrag wat met deze regeling van doen is.

Egalisatiereserve SSiB
Conform gemaakte afspraken is het saldo van SSiB gestort in de eigen egalisatiereserve. In 2024 betrof dit een bedrag van € 197.000.

Toelichting incidentele baten

Subsidie Samen Sterk in Brabant
Samen sterk in Brabant heeft in 2024 een incidentele subsidie gekregen voor het behoud van BOA-capaciteit. Dit bedrag van € 198.000 kwam aan het einde van 2024 ter beschikking van SSiB.

Specifieke uitkering Toezicht en handhaving energiebesparingsplicht
Voor het houden van toezicht en het handhaven op de energiebesparingsplicht heeft het Rijk voor de 2022-2026 een incidentele specifieke uitkering ter beschikking gesteld aan de verschillende omgevingsdiensten. Na 2026 is dit project afgerond.

Specifieke uitkering Interbestuurlijk programma
Voor het oppakken van diverse aanbevelingen uit het rapport van commissie Van Aartsen heeft het Rijk de specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH uitgegeven. Vanuit deze uitkering heeft de ODBN meegedacht over de diverse aanbevelingen. Het jaar 2024 was het laatste jaar dat deze middelen besteed mochten worden. De ODBN heeft de volledig ter beschikking gestelde middelen besteed aan de projecten waar goedkeuring voor geleverd was.

Rentebaten
In 2024 is voor een bedrag van € 785.000 aan rentebaten ontvangen. Dit betreft voornamelijk rentebaten over middelen die in de schatkist van het ministerie van Financiën ondergebracht zijn. Ook op de lopende rekening van de BNG zijn rentebaten ontvangen.

WW-voorziening
Elk jaar wordt er een inschatting gemaakt van de WW-rechten van oud-collega's waar de ODBN voor verantwoordelijk is. In 2024 hebben 2 oud-collega's een baan gevonden waardoor zij geen WW-uitkering meer ontvangen. Dat maakt dat de WW-voorziening met € 117.000 is afgeraamd.

Resultaatbestemming 2023
Het positieve resultaat 2023 is in 2024 uitgekeerd aan de deelnemers.

Onttrekking ISV
Voor het project Sanering verkeerslawaai zijn in 2024 kosten gemaakt. Conform het besluit van het Algemeen Bestuur uit 2019 is dit bedrag onttrokken aan de reserve ISV.

Vrijval reserve IGW
Voor de verdere ontwikkeling van het informatiegestuurd werken is uit het jaarrekeningsaldo 2020 een bestemmingsreserve gevormd. In de afgelopen jaren is dit voortvarend opgepakt. Begin 2024 resteerde nog een bedrag van € 86.619, conform besluitvorming in de eerste bestuursrapportage is deze reserve in 2024 vrijgevallen.

Vrijval reserve Omgevingswet
Voor de technische kant van de implementatie van de Omgevingswet is uit het jaarrekeningsaldo 2020 een bestemmingsreserve gevormd. In de afgelopen jaren is op dit terrein veel gebeurd. Begin 2024 resteerde nog een bedrag van € 30.000, conform besluitvorming in de eerste bestuursrapportage is deze reserve in 2024 vrijgevallen.

Reserve incidentele projecten: Van Inrichting naar MBA
Het project Van inrichting naar MBA was incidenteel geld beschikbaar gesteld. Het project is in 2024 volledig afgerond, daarmee kon de dit deel van de reserve vrijvallen conform eerdere besluitvorming.

Reserve incidentele projecten: Borgen en Valideren
Het project Borgen en Valideren was in 2023 incidenteel geld beschikbaar gesteld. Het project is in 2024 volledig afgerond, daarmee kon de dit deel van de reserve vrijvallen conform eerdere besluitvorming.

4.6 Financieel overzicht per taakbeeld BBV

OVERZICHT PER TAAKVELD		UITGAVEN	INKOMSTEN	SALDO
TAAKVELD	OMSCHRIJVING TAAKVELD			
0.1	Bestuur	31	-	-31
0.10	Mutaties reserves	197	-524	327
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-
0.4	Overhead	11.033	-409	-10.624
0.5	Treasury	-	-785	785
0.8	Overige baten en lasten	95	9	-104
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	144	-111	-33
7.3	Afval	197	-	-197
7.4	Milieubeheer	23.052	-33.888	10.836
	TOTAAL	**34.749**	**-35.708**	**959**

4.7 Overzicht aanwending post onvoorzien

De post onvoorzien is in 2024 niet aangewend. De totale post van € 100.000,- valt vrij als voordeel in het jaarrekeningresultaat. Het voordeel is opgenomen in het resultaat van 2024.

4.8 Declarabiliteit

In 2024 zijn er meer declarabele uren gerealiseerd dan de verwachting die gepresenteerd is in de 2e bestuursrapportage. De grootste stijging in de declarabele uren is gerealiseerd door afdeling Gemeenten. Door bijsturing is hier een significante stijging van de declarabele uren en het declarabiliteitspercentage te zien t.o.v. de 2e bestuursrapportage.

4.8.1 Beschikbare declarabele uren

De gemiddelde declarabiliteit van de ODBN komt uit op 1.261 uren per FTE, dit blijft onder de vastgestelde norm van 1.301,6 declarabele uren.
Enerzijds zien we dat de druk op de arbeidsmarkt onverminderd hoog blijft en dat we hierdoor veel tijd kwijt zijn aan het inwerken van nieuwe medewerkers. Dit gaat ten koste van de declarabiliteit van de nieuwe medewerker, maar ook van de declarabiliteit van de medewerkers die de nieuwe medewerkers inwerken.

Anderzijds zien we dat we meer werkzaamheden dan genormeerd verrichten voor onze leefomgeving welke niet altijd een relatie hebben met een financieringsbron, dit komt tot uitdrukking in de productiviteitsnorm. We zien dat de productiviteit genormeerd was op 1.395 uren per FTE en de daadwerkelijk behaalde productiviteit is 1.398,6 uren per FTE, deze stijging zorgt 1 op 1 voor een verlaging van de declarabiliteit.

4.8.2 Facturabiliteit

Naast de gemiddelde declarabiliteit wordt er ook een analyse gemaakt in hoeverre de declarabele uren in rekening zijn gebracht. Voor een deel van de declarabele uren wordt namelijk een vaste bijdrage ontvangen. Dit betekent dat de uren die méér worden gemaakt dan begroot niet in rekening worden gebracht bij de deelnemers, maar ook dat hier voor de ODBN geen dekking tegenover staat. Dit is vooral aan de orde voor een aantal opdrachten binnen de regionale dienstverlening. In 2023 zijn 36.325 uren gemaakt voor opdrachten met een vaste bijdrage tegenover 37.288 uren begroot. Dit komt voornamelijk doordat er op Collectieve Taken 2.000 uren minder gerealiseerd hebben. Hiertegenover staat de realisatie op de Omgevingswet. Hiervoor was in 2023 geen apart budget voor begroot. De dekking van deze uren komen daarmee uit Collectieve Taken. Daarnaast zien we dat we voor SSIB 1.878 uren minder hebben gemaakt dan begroot, dit heeft met personele wisselingen te maken.
De meeste onderdelen in Regionale Dienstverlening kennen een vaste bijdrage. Dit geldt niet voor de onderdelen SPUK THE en SPUK IBP. Hierop is de realisatie in uren hoger dan begroot, deze zijn wel facturabel. Voor SPUK IBP is wel de kanttekening dat hiervoor uurtarieven gebruikt worden exclusief overhead. Dit omdat mensen vanuit de overhead declarabel op dit project kunnen schrijven.

4.9 EMU-saldo

OMSCHRIJVING	BEGROTING 2024	REKENING 2024	
Exploitatiesaldo voor mutatie reserves	888.599	632.253	+
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	276.948	290.512	+
Dotaties aan voorzieningen	0	340.867	+
In- en desinvesteringen	0	135.037	-
Onttrekkingen aan voorzieningen	0	-117.014	+
EMU-SALDO	**1.165.547**	**1.011.580**	
Totale lasten	36.221.816	34.434.278	
EMU-SALDO ALS % TOTALE LASTEN	**3,22%**	**2,94%**	

Het EMU-saldo geeft het saldo van alle inkomende en uitgaande geldstromen weer die daadwerkelijk in het kalenderjaar hebben plaatsgevonden.

4.10 Wet Normering Topinkomens (WNT)

Algemeen

Beloningen van bestuurders en overige topfunctionarissen in de (semi) publieke sector zijn wettelijk genormeerd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De WNT voorziet in een democratisch gelegitimeerd instrument waarmee normen en verplichtingen kunnen worden opgelegd over de bezoldiging van bestuurders en andere topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De ODBN is verplicht om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionaris

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

GEGEVENS 2024 | BEDRAGEN X € 1	
NAAM	**J.A.J. LENSSEN**
FUNCTIEGEGEVENS[5]	**ALGEMEEN DIRECTEUR**
Aanvang[6] en einde functievervulling in 2023	1 jan t/m 31 dec
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)[7]	1,0 fte
Dienstbetrekking?[8]	ja
BEZOLDIGING	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	140.968
Beloningen betaalbaar op termijn	22.736
Subtotaal	**163.703**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum[10]	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag[11]	N.v.t.
TOTALE BEZOLDIGING 2024	**163.703**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan[12]	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling[13]	N.v.t.

GEGEVENS 2023 | BEDRAGEN X € 1	
NAAM	**J.A.J. LENSSEN**
FUNCTIEGEGEVENS[5]	**ALGEMEEN DIRECTEUR**
Aanvang[6] en einde functievervulling in 2023	1 jan t/m 31 dec
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)[7]	1,0 fte
Dienstbetrekking?[8]	ja
BEZOLDIGING[9]	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	135.717
Beloningen betaalbaar op termijn	21.750
Subtotaal	**157.467**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum[10]	223.000
BEZOLDIGING	**157.467**

1b Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

De WNT-normen gelden ook voor ingehuurde topfunctionarissen. In 2024 heeft de ODBN geen interim-bestuurder gehad die onder de WNT verantwoord hoeft te worden.

1c Toezichthoudende topfunctionarissen

Voor ODBN is deze tabel niet van toepassing.

1d Topfunctionaris met een bezoldiging van € 2.100 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder. In onderstaande tabel zijn de leden van het Dagelijks en Algemeen bestuur weergegeven. De DB en AB leden van de ODBN ontvangen geen bezoldiging c.q. vergoeding.

Tabel vergoedingen leden Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur

FUNCTIE	NAAM	DIENST VERBAND	DUUR FUNCTIE IN BOEKJAAR*	OMVANG DIENST VERBAND	BELONING	VASTE EN VARIABELE ONKOSTEN VERGOEDING	VOORZIENING BETALING	BEZOLDIGING 2024	BEZOLDIGING 2023
Voorzitter DB, AB	Dhr. C.H.C. (Kees) van Rooij	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB, AB	Dhr. M. (Mark) Oudenhoven	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB, AB	Dhr. M.A.W.J.M. (Rien) Wijdeven	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB, AB	Dhr. D.A.C. (David) Sölez	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB, AB	Dhr. F.J.M. (Franko) van Lankvelt	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. W.C.F.(Wim) van der Zanden	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. B.M.H. (Ben) Brands	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. R.A.P. (Ralph) Geers	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Mevr. L.A.G.P. (Lianne) van der Aa*	Nee	10 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. A.A.J.C. (Bert) van Druenen**	Nee	2 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. S.M.J.N. (Sidney) van den Bergh	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. M.F.H. (Mark) du Maine	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

* *januari t/m oktober en ** november t/m december*

1e. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100

De totale bezoldiging van een topfunctionaris inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen. Voor de ODBN is deze tabel niet van toepassing.

1f. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100. Voor de ODBN is deze tabel niet van toepassing.

1g. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van minder dan € 2.100 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1d, Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder. Voor de ODBN is deze tabel niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.
Voor 2024 is dit voor de ODBN niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de wnt

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

4.11 Bijdrage deelnemers

DEELNEMER	PROGRAMMA 1 COLLECTIEVE TAKEN	PROGRAMMA 1 KLACHTEN REGELING	PROGRAMMA 1 BODEMLOKET	PROGRAMMA 1 SSIB	PROGRAMMA 2 BASISTAKEN	PROGRAMMA 2 VERZOEKTAKEN	PROGRAMMA 2 AANVULLENDE VERZOEKTAKEN	TOTAAL 2024
Provincie Noord Brabant	226.355	15.300	0	1.419.974	2.067.914	9.487.875	512.129	13.729.546
Gemeente Bernheze	33.620	4.900	2.759	14.364	956.704	233.080	71.311	1.316.738
Gemeente Boekel	11.693	1.700	960	9.012	551.342	73.077	9.192	656.975
Gemeente Boxtel	35.119	5.100	2.882	11.643	731.101	53.851	10.878	850.574
Gemeente Land van Cuijk	96.155	14.100	7.892	40.125	3.259.149	373.559	30.638	3.821.618
Gemeente Meierijstad	87.575	12.800	7.187	22.596	2.317.865	574.134	30.002	3.052.160
Gemeente Maashorst	61.867	9.000	5.077	18.463	1.767.127	416.048	27.074	2.304.655
Gemeente Oss	98.911	14.500	8.118	20.911	1.999.974	249.125	25.984	2.417.523
Gemeente 's-Hertogenbosch	165.940	24.300	0	13.904	1.568.731	104.661	38.083	1.915.619
Gemeente Sint Michielsgestel	31.517	4.600	2.587	11.153	579.526	45.911	0	675.294
Gemeente Vught	33.692	4.900	2.765	8.325	467.577	87.292	5.468	610.020
Diversen	0	0	0	1.078.138	68.301	2.849	422.494	1.571.782
TOTAAL	**882.444**	**111.200**	**40.227**	**2.668.608**	**16.335.310**	**11.701.463**	**1.183.252**	**32.922.504**

SISA BIJLAGE VERANTWOORDINGSINFORMATIE 2024 OP GROND VAN ARTIKEL 3 VAN DE REGELING				INFORMATIEVERSTREKKING SISA - D.D. 07-01-2025					
VERSTERKER	**UITKERINGSCODE**	**SPECIFIEKE UITKERING JURIDISCHE GRONDSLAG ONTVANGER**	→	**INDICATOR**	**INDICATOR**	**INDICATOR**	**INDICATOR**	**INDICATOR**	**INDICATOR**
IenW	E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH		Totale besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E93/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E93/02	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E93/03			
				€ 352.333	**€ 585.985**	**JA**			
				Naam activiteit Aard controle n.v.t. Indicator: E93/04	Besteding (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E93/05	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E93/06			
				1 Deelname aan werk- en projectgroepen	€ 55.116	€ 118.578			
				2 Aanleveren van data voor het IBP	€ 19.271	€ 19.271			
				3 Scholing en opleiding	€ 6.999	€ 125.749			
				4 Inzicht in bestaande vormen van bekostiging	-/- € 499	€ 0			
				5 Implementatie LHS	€ 8.583	€ 11.773			
				6 Uniforme indeling naar risico van zorgbedrijven	€ 0	€ 0			
				7 Openbaar maken van definitieve handhavingsbeschikkingen Wabo-inspecties	€ 0	€ 0			
				8 Landelijke arbeidsmarktcampagne	€ 52.207	€ 52.207			
				9 Onderzoek onder het IBP naar belangrijke (transitie) opgaven	€ 0	€ 0			
				10 Een risico analyse en uitvoerings- en handhavingsplan per omgevingsdienst	€ 0	€ 0			
				11 Opstellen uitvoeren van implementatie-programma	€ 210.656	€ 226.298			
				12 Participeren in onderzoek naar mandaten	€ 0	€ 0			
				13 Visitatie bij omgevingsdiensten en meewerken aan evaluatie van de pilots	€ 0	€ 32.109			
				14 Plan van aanpak voor het inrichten van een systeem van onderzoeken door ILT naar het functioneren van het VTH stelsel	€ 0	€ 0			
KGG	F21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht.		**15** Materiële kosten	€ 0	€ 0	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee) Aard controle D2 Indicator: F21/04	Eindverantwoording (ja/nee) Aard controle R Indicator: F21/05	
				Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: F21/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: F21/02	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee) Aard controle R Indicator: F21/03			
				€ 730.149	**€ 1.134.026**	**NEE**	**JA**	**NEE**	

6 Rechtmatigheidsverklaring van het bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 6 november 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% (maximaal 3) van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 346.315. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevindingen

Het Dagelijks Bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 4.477.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 346.315. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het Dagelijks Bestuur overigens een bedrag van € 529.000 acceptabel op basis van door het Algemeen Bestuur vastgestelde afspraken.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

BEGROTINGSCRITERIUM | BEDRAGEN X € 1.000	AFWIJKING
1A. Overschrijding lasten programma's of indien van toepassing een ander door het Algemeen Bestuur vastgesteld autorisatieniveau	529
1B. Overschrijding investeringsbudgetten	-
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het Algemeen Bestuur gemeld zijn.	3.854
TOTAAL BEGROTINGSONRECHTMATIGHEDEN	**4.383**
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	529
Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	3.854
VOORWAARDECRITERIUM	
5. Onjuiste tarieven in rekening gebracht waarvan besloten is dit niet te herstellen	94
TOTAAL ONRECHTMATIGHEDEN VOORWAARDENCRITERIUM	**94**
M&O CRITERIUM	
6. Bevinding inzake M&O criterium	0
TOTAAL ONRECHTMATIGHEDEN M&O-CRITERIUM	**0**
TOTAAL ONRECHTMATIGHEDEN	**4.477**
Waarvan acceptabel	529
TOTAAL ONRECHTMATIGHEDEN	**3.948**

Voor een verdere toelichting op bovenstaande posten verwijzen graag naar de paragraaf bedrijfsvoering.

7 Controleverklaring van de accountant

Papendorpseweg 75-79
3528 BJ UTRECHT
telefoon (088) 236 7000
e-mail Audit@flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Brabant Noord

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Brabant Noord te 's-Hertogenbosch gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2024 als van het vermogen van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Brabant Noord op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2024;
2. de balans per 31 december 2024;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024;
4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 3 april 2024 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Brabant Noord zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden – rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina's 116 en 117. Het dagelijks bestuur heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen.

Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 4.477.000, bestaande uit € 4.383.000 aan fouten ten aanzien van het begrotingscriterium en € 94.000 aan fouten ten aanzien van het voorwaardencriterium, ligt boven de door het algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 345.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoeging aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve-, SiSa-, of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o ‘Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- het jaarverslag waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten
Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële- verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2024 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks en algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van het algemeen bestuur, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 november 2024 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de Gemeenschappelijke Regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 3 april 2024, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Gemeenschappelijke Regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de Gemeenschappelijke Regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de Gemeenschappelijke Regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 26 maart 2025
Flynth Audit B.V.

[redacted]

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

J.S.

III Bijlagen

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

OMSCHRIJVING	BEHEERSMAATREGELEN	→	KARAKTER	RISICO BEDRAG	KANS	IMPACT
Onevenredige stijgende inhuur tarieven	Via contractmanagement worden aan de voorkant afspraken gemaakt over de toegestane indexeringen. Ook communiceren we vooraf welke indexering we acceptabel vinden.		Structureel	€ 69.000,00	25%	€ 35.000,00
Niet realiseren van opdrachtvolume	We monitoren de realisatie van de opdracht en sturen hier op bij. Sturing op uitgaven van bedrijfsmiddelen		structureel	€ 761.000,00	50%	€ 761.000,00
Niet-toegankelijke ICT-omgeving	- Outsourcing bij professionele partij - Intensieve inzet en scholing op databeveiliging/ informatiebeveiliging zodat kans op beveiligingsprobleem beperkt wordt. - Plan opstellen ter beveiliging systemen tegen hacks, virusaanvallen en datalekken		Incidenteel	€ 2.257.400,00	5%	€ 112.000,00
Eigen risicodrager personeel	Het toepassen van een goed werving en selectiebeleid, het blijven investeren in het opleiden en ontwikkelen van medewerkers en daarnaast werkt de ODBN met een flexibele schil.		incidenteel	€ 500.000,00	25%	€ 125.000,00
Onrust in de wereld leiden tot prijsstijgingen	Goede prijsafspraken met leveranciers, monitoren ontwikkelingen		Structureel	€ 42.700,00	25%	€ 21.000,00
Ontbreken Cao 2025	Monitoren ontwikkelingen		Structureel	€ 378.600,00	50%	€ 379.000,00
Niet halen declarabiliteit	Monitoren declarabiliteit, Sturen op declarabele uren, Bijsturen		Structureel	€ 598.400,00	50%	€ 598.000,00
TOTAAL RISICOPROFIEL ODBN OP PEILDATUM	**JAARREKENING 2024**					**€ 2.031.000**

Vragen over de jaarstukken 2024?

Neem gerust contact op met de ODBN

www.ODBN.nl

Victorialaan 1
5213 JG 's-Hertogenbosch
Telefoon: 088 7430 000
E-mail: info@odbn.nl

Omgevingsdienst Brabant Noord